

Rättssekretariatet
Eva Hallén
08-678 5786
eva.hallen@pts.se

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Post- och telestyrelsens regelförenklingsarbete

Denna rapport innehåller, i enlighet med uppdraget från regeringen, en redovisning av Post- och telestyrelsens (PTS) regelförenklingsarbete för hela mandatperioden (2006-2010). PTS har i rapporten följt den mall som Regeringskansliet har tagit fram både avseende disposition/rubriksättning samt formatering.

I det inledande kapitlet följer därför, efter en kort beskrivning av PTS ansvarsområde (**kap 1.1**), en beskrivning av de viktigaste resultaten från Tillväxtverkets mätningar av företagarnas administrativa kostnader inom PTS verksamhetsområde, samt de slutsatser som kan dras utifrån dessa när det gäller regelförenklingsarbetet (**kap 1.2**). I det följande kapitlet görs en beskrivning av hur arbetssättet och organisation har utvecklats för att nå 25-procentsmålet och en märkbar förändring i vardagen för företagen bl.a. genom att en redogörelse görs för inriktningen och prioriteringarna i PTS förenklingsarbete (**kap 2**).

I det tredje kapitlet redovisas först vilka samråd med näringslivet och andra berörda som PTS har vidtagit sedan den senaste redovisningen och vilka som planeras framöver (**kap 3.1**). Därefter görs en beskrivning av den huvudsakliga inriktningen på de förenklingsförslag som har lämnats av näringslivet (**kap 3.2**) varefter kapitlet avslutas med en slutlig uppföljning och återkoppling avseende förenklingsförslag som har kommit in från näringslivet (**kap.3.3**).

I det fjärde kapitlet redovisas de förenklingsåtgärder som PTS arbetar med. Åtgärderna ska redovisas under fyra underkapitel och varje underkapitel ska i sin tur delas in under två rubriker. Den första underrubriken avser åtgärder som minskar företagens administrativa kostnader¹ och den andra underrubriken avser övriga åtgärder som innebär en förändring i företagets vardag. I det första underkapitlet ska nya åtgärder redovisas, alltså sådana som har tillkommit sedan den förra regeringsrapporten (**kap.4.1**). I det andra underkapitlet ska PTS särredovisa de åtgärder som har en genomförbarhet efter den 31 december 2010. Här ska alltså redovisas allt som är pågående eller sådant som planeras men som genomförs först efter den 1 januari 2011 (**kap.4.2**). Därefter ska särredovisas sådana förenklingsåtgärder som pågår men som kommer att vara genomförda först under 2010 samt sådana som planeras att vara genomförda under 2010 (**kap.4.3**). Slutligen ska PTS göra en sammanställning över samtliga åtgärder som har genomförts eller som är avslutade under 2007, 2008 och 2009 (**kap.4.4**). PTS ska enligt uppdraget även ange 5 åtgärder som myndigheten särskilt vill peka ut och som PTS bedömer vara viktigast i regelförenklingsarbetet. Dessa åtgärders rubriker markeras med gul färgöverstrykning i det fjärde kapitlet. Även samtliga hänvisningar i rapporten till dessa 5 åtgärder markeras med gul färgöverstrykning.

I det femte kapitlet redovisas förslag till förenklingsåtgärder på EU-nivå (**kap.5.1**) samt pågående och planerade förenklingsåtgärder på EU-nivå (**kap.5.2**). Slutligen ska PTS redogöra för förslag på ändring av lagar eller förordningar som skulle kunna minska företagens administrativa kostnader och/eller leda till en märkbar förändring i företagets vardag (**kap.6**).

Längst bak i rapporten finns även inlagd en innehållsförteckning.

1. Inledning

1.1 Beskrivning av PTS ansvarsområde

PTS har ett samlat ansvar inom postområdet och området för elektronisk kommunikation. PTS arbetar för att alla i Sverige ska ha tillgång till effektiva, prisvärda och säkra kommunikationstjänster.

---

¹ Med administrativa kostnader avses **företagens kostnader för att upprätta, lagra eller överföra information eller uppgifter** som föranletts av krav i lagar, förordningar, föreskrifter el. allmänna råd.

1.2 Mätningar av de administrativa kostnaderna

1.2.1 Tillväxtverkets mätresultat

I mars 2008 presenterade Tillväxtverket (dåvarande Nutek) den första mätningen av PTS, se rapporten "Näringslivets administrativa kostnader på kommunikationsområdet" R 2008:14. Denna s.k. nollbasmätning hade som mättidpunkt den 1 juli 2006. En första uppdatering av mätresultatet avsåg perioden 1 juli 2006 till 31 december 2007. Denna rapport presenterades i juni 2008, se rapporten R 2008:35. Därefter ska årliga uppdateringar göras varför den andra uppdateringen avsåg perioden 2008. Rapporten redovisades i maj 2009, se rapport 0017.²

Nollbasmätningen

Av den första mätningen (nollbasmätningen) framgår att företagens sammanlagda administrativa kostnader för PTS verksamhet inom kommunikationsområdet, har uppskattats till ca 230 miljoner kronor. Den största kostnaden i mätresultatet hänför sig till skyldigheten att informera inför lagring av eller tillgång till information på abonnents terminal, det s.k. cookiekravet. Detta krav har beräknats kosta ca 180 miljoner kronor. En annan relativt stor kostnad är de krav som hänger samman med skyldigheter för SMP-operatörer att offentliggöra redovisning, prissättning m.m. samt skyldighet att tillhandahålla information för bedömningar, analys, statistik m.m.

Första uppdateringen

Vid Tillväxtverkets första uppdatering av mätresultatet, har det visat sig att företagens administrativa kostnader för PTS verksamhet inom kommunikationsområdet, ökat till totalt ca 362 miljoner kronor (en ökning på ca 59 %). Orsaken till denna ökning har varit tillkomsten av två krav. Dels var det införandet av föreskrifterna om specificerade telefonräkningar som gav en ökning av kostnaderna om ca 38 miljoner kronor. Dels var det införandet av det allmänna rådet om god funktion och teknisk säkerhet och som gäller införande av rutiner och handlingsplaner för säkerhetsarbete, som gav en ökning av kostnaderna om ca 94 miljoner kronor. Av mätningen framgår vidare att PTS dock har minskat kostnaderna beträffande två områden. Den ena minskningen avser ansökan om FWA/BWA. Att PTS har övergått från s.k. skönhetstävlingar till ett auktionsförfarande i samband med

---

² Att beloppen som framgår nedan på olika ställen kan skilja sig åt från det som PTS presenterade i den förra regeringsrapporten (december 2008), beror på att Tillväxtverket i efterhand har justerat resultatet i mätningarna. T.ex. har den uppmätta kostnaden för specificerade telefonräkningar justerats neråt.

allmänna inbjudningar avseende tillstånd att använda radiosändare, har bedömts minska de administrativa kostnaderna i denna del med 86 %. Den andra minskningen gäller införande av elektroniska ansökningsförfaranden avseende tillstånd för radiosändare fast radio, vilket har bedömts minska de administrativa kostnaderna i den delen med 25 %.

Andra uppdateringen

Vid Tillväxtverkets andra uppdatering av mätresultatet har det visat sig att företagens administrativa kostnader för PTS verksamhet inom kommunikationsområdet, har minskat med ca 11 miljoner kronor ner till ca 351 miljoner kronor (en minskning på 3,04 %). Det är framförallt PTS regelförenklingsarbete inom insamling av statistik samt minskade kostnader för specificerade räkningar som har lett till sänkta kostnader. Kostnaderna avseende skyldighet att tillhandahålla information för bedömningar, analys, statistik m.m. har sjunkit med 30 % medan kostnaderna avseende skyldigheten att förse abonnent med specificerad telefonräkning har sjunkit med 27 %.

Slutligen kan nämnas att PTS verksamhet även mäts inom området produkt- och konsument. Mätningen i den delen avser administrativa kostnader för radio- och teleterminalutrustningsregleringen. Det kan konstateras att dessa kostnader utgör endast en liten del av den totala delen inom det uppmätta området dvs. ca 2,5 %. Vidare kan konstateras att kostnaderna har varit konstanta över tiden i de olika mätningarna samt att de bedöms vara inte påverkbara.

1.2.2 Slutsatser som kan dras utifrån mätresultatet

Beträffande regeringens uppställda mål, att de administrativa kostnaderna ska minska med 25 % fram till hösten 2010, kan sägas följande.

Vid den inledande mätningen – nollbas-mätningen – kan konstateras att PTS faktiskt gick in på en ganska låg kostnadsnivå, vilket även Tillväxtverket och deras anlitate konsulter har framfört till PTS i samband med arbetet med mätningarna. Att kostnaderna till synes ökade så dramatiskt vid den första uppdateringen beror på att PTS har normerat verksamheten genom att införa en ny föreskrift och ett nytt allmänt råd.

Föreskriften om specificerade telefonräkningar är en s.k. verkställighetsföreskrift, vilket innebär att kravet i fråga redan har funnits i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK) sedan den infördes 2003. Att ta fram föreskrifter och allmänna råd uppfattas ofta som positivt av inblandade

aktörer då det tydliggör vilka förhållanden som ska gälla på ett visst område. Ett sådant tydliggörande av vilka villkor som ska gälla på marknaden för givetvis med sig vinster, men sådana vinster är inget som mäts med den nu valda mätmetoden.

Det allmänna rådet avseende god funktion och teknisk säkerhet är det krav som stod för merparten av kostnadsökningen. Beträffande de krav som följer av dessa allmänna råd kan sägas att företagen själva har uppgivit att de kostnader som råden ger upphov till är sådana kostnader som företagen redan har eftersom de redan uppfyller kraven i fråga av andra anledningar, s.k. business as usual kostnader. Detta innebär i praktiken att de uppmätta kostnaderna för det allmänna rådet om god funktion och teknisk säkerhet inte är av sådant slag att de är förorsakade av myndighetens krav på ökad byråkrati. Med andra ord ger dessa kostnader en något missvisande bild av de kostnader som regeringen är ute efter att mäta.

Det bör vidare nämnas att PTS, trots den till synes dramatiska ökningen av kostnaderna vid den första uppdateringen av mätresultatet, faktiskt har pressat ner kostnaderna inom vissa områden. Detta gäller kostnaderna beträffande allmänna inbjudningsförfaranden och tillstånd för radiosändare fast radio, se mer ovan under 1.2.1 Tillväxtverkets mätresultat, första uppdateringen.

Vid den andra uppdateringen av kostnaderna så har PTS lyckats minska de totala kostnaderna med drygt 3 %. Minskningen av kostnaderna har skett inom området framtagande av statistik m.m. samt specificerade telefonräkningar.

Intressant i sammanhanget är att flera företag har påtalat att deras administrativa kostnader för PTS verksamhet inom kommunikationsområdet, i ett stort perspektiv är acceptabla och rimliga. De upplever dock att det finns brister i själva regleringen som är betydligt mer problematiska och kostsamma, se t.ex. Tillväxtverkets rapport R 2008:14, sid. 25.

Tillväxtverket och de konsulter som de har anlitat vid själva genomförandet av mätningarna, har även framfört att företagen är väldigt nöjda med de förändringar som PTS faktiskt gör, se t.ex. ovan beträffande de minskningar av resultatet som har uppmätts. Enligt deras uppfattning är det en viktig uppgift för PTS att fortsätta att arbeta med att förbättra dessa i sammanhanget "mindre kostnader" i syfte att åstadkomma en märkbar förändring i företagens vardag. Vidare har det i samband med mätningarna

kommit fram en mängd synpunkter och idéer från företagarna vilket PTS arbetar aktivt med, se en redogörelse för detta nedan under kap. 3.3.

1.2.3 Synpunkter på mätmetoden

Den metod som används vid mätningarna kallas för standardkostnadsmodellen eller standard cost model (SCM) och är en internationellt använd metod beträffande den här typen av mätningar. Metoden används såväl inom EU som av OECD och Världsbanken. Det är fråga om en *kvalitativ* metod som bygger på värderingar av hur mycket tid ett normaleffektivt företag avsätter för att hantera de administrativa kraven som följer av regelverket, på det sätt som de är avsedda att följas. Standardkostnadsmodellen är alltså inte en statistiskt säkerställd metod.

Det finns enligt PTS uppfattning flera aspekter som kan diskuteras i samband med genomförandet av mätningarna med just denna metod och som kan vara intressanta för att nyansera bilden av mätresultatet.

För det första mäts inga vinster med den valda metoden. Detta innebär t.ex. att alla de fall där PTS väljer att inte ställa ett visst krav på ett visst område inte ger något utslag i mätningen. Vidare kan föreskrifter och allmänna råd i sig ses som förenklingsåtgärder för företagare på så sätt att de ökar tydligheten och transparensen beträffande vad som gäller inom ett visst område. De vinster som detta kan medföra är emellertid inte heller något som mäts med den valda mätmetoden.

Vidare så kan det vara svårt att förstå att en myndighet ska anses ha åsamkat ökade kostnader för företagen när de normerar ett område genom att ta fram en verkställighetsföreskrift. I de fall finns det ju – och har kanske funnits under en längre tid – redan ett krav eller en skyldighet direkt i lagen, men det uppstår en mätbar kostnad först när myndigheten kräver att lagen faktiskt ska följas genom den framtagna föreskriften. Samma resonemang kan föras i de fall företag inte följer gällande lagstiftning förrän myndigheten genom en tillsynsaktivitet ”tvingar fram” korrekta åtgärder hos företagarna.

Slutligen kan även nämnas den typen av normering som medför sådana kostnader som företagarna ändå skulle ha haft/redan har eftersom det är fråga om åtgärder som de vidtar på frivillig basis (s.k. business as usual kostnader). Typexemplet för den här typen av kostnader är sådana som följer av det ovan redovisade allmänna rådet för god funktion och teknisk säkerhet. Enligt PTS uppfattning ger denna typ av kostnader en lite missvisande bild av verkligheten eftersom detta inte är en kostnad som är förorsakad av

myndighetens krav på ökad byråkrati. Därför vidhåller PTS det förslag som myndigheten förde fram redan i förra årets rapport, nämligen följande.

1.2.4 PTS förslag

Mot bakgrund av ovanstående resonemang föreslår PTS att mätresultatet för företagarnas administrativa kostnader borde särredovisas på så sätt att i mätresultatet enbart borde ingå sådana kostnader som verkligen är en merkostnad för företagen, medan de kostnader som hänför sig till sådant som företagen ändå skulle göra av andra orsaker borde redovisas för sig.

2. Utvecklingen av PTS regelförenklingsarbete under mandatperioden

2.1 Arbetsätt och organisation

I syfte att bedriva regelförenklingsarbetet så effektivt och engagerande som möjligt har PTS sedan början av 2008 drivit arbetet i form av ett projekt där samtliga sakavdelningar har varit representerade. Projektledaren arbetar på rättssekretariatet där även det övergripande ansvaret för PTS föreskrifter och allmänna råd ligger. Projektet arbetar för att integrera allt som hänger samman med regelförenklingsfrågorna i den dagliga verksamheten. Detta gäller såväl att ta fram underlag till regeringens handlingsplan, ta fram underlag till Tillväxtverkets mätningar, arbeta med att följa upp förslag från företagare som att informera om ökade krav på konsekvensutredningar och införande av ett regelråd. Det kan konstateras att det är värdefullt att det finns en ingångsväg till PTS vad gäller in- och utflöde av information mellan PTS, departementet och Tillväxtverket, vilket är positivt då arbetet är väldigt mångfacetterat. Vidare är det positivt för kontinuiteten att det är samma personer - så långt det är möjligt - inom PTS som är kontaktpersoner och arbetar med frågorna. Projektledaren har dessutom haft kontinuerliga avstämningar med PTS ledningsgrupp i syfte att ytterligare förankra regelförenklingsarbetet på myndigheten.

För att nå framgång med förenklingsarbetet gäller det att få in förenklingsperspektivet i den dagliga verksamheten och att alltså inte betrakta arbetet som ett parallellspår. Det kan konstateras att det tar tid att arbeta med attitydfrågor som det ju här till stor del är frågan om.

2.2 Inriktningen och prioriteringarna i förenklingsarbetet

PTS ser som en av de viktigaste åtgärderna för att kunna påverka 25-procentsmålet att arbeta med det s.k. cookiekravet. Enligt Tillväxtverkets första mätrapport kostar detta krav ca 180 miljoner kronor per år. PTS intention är att denna kostnad framöver ska kunna komma att halveras efter att PTS vidtar en mängd åtgärder på detta område som t.ex. att ta fram mallar och anvisningar samt utveckla en webbtjänst, se närmare om detta arbete nedan under 4.3.1.1. Övriga prioriterade områden för att kunna påverka 25-procentsmålet är att arbeta med samordning och förbättring av frågor som avser uppgiftsinsamling, se t.ex. nedan under 4.4.1.2 samt införande av nya IT-lösningar för tillståndsgivning, se nedan under 4.2.2.1.

För övrigt arbetar PTS väldigt aktivt med att skapa en märkbar förändring i företagens vardag. Utöver den mängd nya åtgärder som redovisas nedan under 4.1 arbetar PTS mycket med att samråda med näringslivet, se under 3.1 och även mycket med att ta tillvara de synpunkter och idéer som kommer från företagare, se nedan under 3.3.

Som även framgår ovan har Tillväxtverket och de konsulter som de har anlitat vid själva genomförandet av mätningarna, framfört att företagarna är väldigt nöjda med de förändringar som PTS faktiskt gör, se t.ex. ovan beträffande de minskningar av resultatet som har uppmätts. Det är vidare enligt företagarnas uppfattning en viktig uppgift för PTS att fortsätta att arbeta med att förbättra dessa i sammanhanget ”mindre kostnader” i syfte att åstadkomma en märkbar förändring i företagens vardag.

3. Samråd med näringslivet

3.1 Genomförda samråd

Nedan följer en redogörelse för flera av de samråd med näringslivet som PTS har gjort eller som fortfarande pågår sedan den förra redovisningen i december 2008, samt även några av de samråd som PTS planerar att göra framöver.

3.1.1 Samråd gällande PTS kalkylmodeller för prisreglering

PTS kalkylmodeller för det fasta och mobila näten är framtagna tillsammans med marknadens aktörer. Modellerna uppdateras årligen och revideras vart tredje år eller vid behov. Vid uppdateringar och revideringar samråder PTS

de förändringar som görs i modellerna. Alla aktörer på marknaden har då även möjlighet att komma in med egna förslag på förändringar av kalkylerna. Svaren på samråden publiceras på PTS webbplats tillsammans med PTS kommentarer på de inkomna synpunkterna. Vid större förändringar av antaganden i kalkylmodellerna, brukar PTS under samråden bjuda in till ett möte med syftet att klargöra eventuella frågetecken kring innebörden i förändringen av modellen.

Samråd avseende PTS kalkylmodell för de mobila näten

Under våren 2009 uppdaterades kalkylmodellen för prisreglering av mobil samtrafik. Den 6 februari 2009 hölls en presentation för mobilnätoperatörerna gällande uppdateringen av kalkylmodellen. PTS gav i samband med presentationen operatörerna möjlighet att begära samråd, en begäran som skulle ske senast två veckor efter presentationen. Samråd begärdes av en operatör redan vid presentationen varför samråd sedan inleddes med mobiloperatörerna den 27 februari 2009. Samrådet varade under sex veckor då mobiloperatörerna fick ta del av sina respektive kalkyler samt inkomma med synpunkter på uppdateringen. Under samradsperioden hade PTS möten med de av operatörerna som önskade det och efter samrådstidens utgång hade PTS ett halvdagsmöte med varje mobilnätoperatör.

Under våren 2010 planeras en uppdatering av kalkylmodellen för prisreglering av mobil samtrafik. I samband därmed planeras ett samråd att hållas med mobilnätoperatörerna, som liksom tidigare får komma in med synpunkter på ett förslag som presenteras under ett möte.

Med start tidigast hösten 2010 planeras en revidering av kalkylmodellen med anledning av att modellen ska revideras vart tredje år. Sannolikt kommer Europeiska Gemenskapernas Kommissions senaste rekommendation avseende termineringstaxor i fasta och mobila nät påverka modellen vid revideringen så att revideringen blir mer omfattande än vad den annars blivit.³

Samråd avseende PTS kalkylmodell för det fasta nätet

Den 29 april 2009 publicerades en delmodell av kalkylmodellen för fasta nätet, den s.k. samlokaliseringsmodellen (Co-location-modellen), för särskilt samråd med operatörerna. Dessa hade fem veckor på sig att inkomma med synpunkter och PTS träffade även de operatörer som önskade det. TeliaSonera lämnar dataunderlag (volymuppgifter mm.) som underlag för uppdateringen av kalkylmodellen och för detta har operatören ungefär två månader på sig. Efter att PTS fått in dessa uppgifter samt samrådssvaren gällande samlokaliseringsmodellen, publicerades hela kalkylmodellen för

---

³ KOMMISSIONENS REKOMMENDATION av den 7 maj 2009 om regleringen av termineringstaxor i fasta och mobila nät inom EU (2009/396/EG)

samråd den 24 september 2009. Operatörerna fick då fem veckor på sig att inkomma med samrådsynpunkter på den uppdaterade modellen och PTS hade även då möten med de operatörer som önskade det.

Parallellt med det andra samrådet gällande förslag till beslut avseende marknaderna för Tillträde (fysiskt) till nätinфраstruktur i grossistledet och Bredbandstillträde för grossistledet som inleddes den 17 juni 2009, genomförde PTS ett samråd gällande prismetoden för delad ledning. Operatörerna hade tio veckor på sig att inkomma med synpunkter gällande de förslag till förändring av prismetoden och därmed prissättningen av delad ledning som PTS presenterade.

Under 2010 planeras en revidering av kalkylmodellen för det fasta nätet med anledning av att modellen ska revideras vart tredje år.

3.1.2 SMP-besluten⁴

Den 19 mars 2009 inleddes det första externa samrådet beträffande förslag till beslut avseende marknaden för:

1. Tillträde tv (broadcasting)

Den 20 april 2009 inleddes det andra externa samrådet beträffande förslag till beslut avseende marknaderna för:

2. Tillträde till det allmänna telefontätet via en fast anslutningspunkt – för hushåll och andra kunder
3. Samtalsoriginering i det allmänna telefontätet via en fast anslutningspunkt
4. Samtalsterminering i individuella allmänna telefontät via en fast anslutningspunkt (inkl. transitering)

Den 14 maj 2009 inleddes det första externa samrådet beträffande förslag till beslut avseende marknaden för:

5. Tillträde rundradio (broadcasting)

Den 17 juni 2009 inleddes det andra externa samrådet beträffande förslag till beslut avseende marknaderna för:

---

⁴ SMP står för significant market power och beslut i dessa frågor riktar sig till de operatörer som är dominanta inom olika marknader. Marknaderna fastställs av kommissionen. Avsikten med besluten är att tillförsäkra konkurrensen på marknaden på elektronisk kommunikation.

6. Tillträde (fysiskt) till nätinfrastruktur i grossistledet
7. Bredbandstillträde för grossistledet.

Den 5 oktober 2009 inleddes samråd gällande ekonomiskt utrymme i prisregleringen av bitströmstillträde, något som föreslås i utkastet till skyldighetsbeslut för marknaden.

Den 6 juli 2009 inleddes det andra externa samrådet beträffande förslag till beslut avseende marknaden för:

8. Tillträde tv (broadcasting)

Den 13 oktober 2009 inleddes det andra externa samrådet beträffande förslag till beslut avseende marknaden för:

9. Tillträde rundradio (broadcasting)

Under första halvåret 2010 planerar PTS att inleda ett externt samråd avseende förslag till beslut för:

1. Terminerande avsnitt av hyrda förbindelser i grossistledet (inkl. minimiutbudet av hyrda förbindelser)
2. Samtalsterminering i individuella mobilnät
3. Trunkavsnitt av hyrda förbindelser

3.1.3 Samråd avseende tilldelning av spektrum

Samråd avseende 28 GHz-bandet

PTS har tilldelat teknik- och tjänsteneutralt spektrumområde i 28 GHz-bandet genom auktion under 2009. Auktionen föregicks av en hearing där synpunkter lämnades om den kommande tilldelningen.

Samråd avseende 800 MHz-bandet

PTS har startat arbetet med att tilldela tillstånd i 800 MHz-bandet. Tilldelningen kommer att ske via en auktion som är planerad till hösten 2010. PTS har under året bjudit in till två hearingar med marknaden. PTS har även efterfrågat marknadens synpunkter på hur 800 MHz-bandet ska planeras och tilldelas genom intresseundersökning och konsultation. Ytterligare möten är planerade med marknadsintressenter, t.ex. branschorganisationer för trådlös mikrofonanvändning och berörda företag.

Samråd avseende 3,7 GHz-bandet

PTS planerar att tilldela tillstånd i 3,7 GHz-bandet. Auktion kommer att hållas under kvartal 4, 2009. Tilldelningen omfattar 758 kommunala tillstånd och minst ett nationellt tillstånd i 3,7 GHz-bandet. Tillstånden kan användas till exempelvis trådlöst bredband. PTS höll ett informationsmöte om auktionen i maj 2009 där intresserade hade möjlighet att ställa frågor kring tilldelningen och auktionen.

Samråd avseende 1800 MHz-bandet

PTS planerar en hearing med marknaden angående av kommande tilldelning av 1800 MHz-bandet. Operatörer och industrin har visat intresse att introducera ny teknik i 900 och 1800 MHz-banden. Utrustning och terminaler för UMTS 900 finns tillgängliga från flera leverantörer. PTS har påbörjat uppgiften är att upprätta en plan för den framtida hanteringen av GSM 1800 bandet.

3.1.4 Samråd avseende ny avgiftsmodell

PTS har tagit fram en ny modell för uttag av avgifter inom radioområdet. Den nya modellen kommer att införas stegvis under flera år för olika typer av tillstånd. Först ut är block- och TV-tillstånd som införs 2010. PTS styrelse beslutade den 16 september i år om 2010 års avgifter. Inför beslut om ny avgiftsmodell har PTS haft flertalet samråd med tillståndshavare, myndigheter och andra intressenter.

3.1.5 Samråd avseende nya föreskrifter om undantag från tillståndsplikt för vissa radiosändare

Under våren 2009 har EG-kommissionen beslutat om ytterligare harmonisering av radiospektrum. PTS har därför beslutat om nya undantag från tillståndsplikt för vissa radiosändare. Inför förslag till nya undantag från tillståndsplikt har PTS samrått med bl.a. branschorganisationer, operatörer och andra myndigheter. De nya föreskrifterna trädde ikraft den 1 oktober 2009.

3.1.6 Samråd avseende repeateranvändning

Under våren 2009 bjöd PTS in till möte mellan myndigheten och mobiltelefonioperatörerna angående frågor kring repeateranvändning. Syftet med mötet var att mobiltelefonioperatörerna skulle ge PTS en samlad bild av de problem som förorsakas av repeatrar vilka monteras och används av andra än operatörerna. Mötet resulterade i ett informationsblad riktat till allmänheten. Informationsbladet finns på PTS webbplats.

3.1.7 Samråd med Posten om klagomålshantering

Som en del i ett projekt som PTS driver rörande postanvändares rättigheter sker en översyn av Postens klagomålsrutiner och klagomålsrapportering till myndigheten. Samråd har hållits med Posten för att dels upplysa om myndighetens intentioner på området, dels för att stämma av att önskade förändringar inte blir oskäligt administrativt betungande för företaget.

3.1.8 Framtagande av rapporter och frågeformulär

Operatörerna görs ofta delaktiga i processen när förfrågningsunderlag tas fram. Detta görs för att se till att PTS ställer rätt frågor och att de är formulerade på ett sådant sätt att operatörerna kan besvara dem utan att utrymme för tolkning ges. Ytterligare en anledning är att om PTS ställer rätt frågor på rätt sätt blir det betydligt enklare och går snabbare för operatörerna att besvara förfrågningsunderlagen. PTS frågar även operatörerna om vilken nytta de har av publicerade rapporter till vilka de bidragit med information, vad PTS skulle kunna gjort bättre och om det är något de saknar. Dessa typer av diskussioner/dialoger förs regelbundet under året med ett urval av operatörer. Inför varje frågeformulär sker dessutom samråd med Näringslivets Regelnämnd (NNR) för att ytterligare se till att frågeformulären går att förstå och att inte frågor ställs som kan besvaras från annat håll.

3.1.9 Samråd angående utveckling av Telepriskollen⁵

Under 2009 har PTS utvecklat webbtjänsten Telepriskollen så att det nu är möjligt för konsumenterna att jämföra olika paketerbjudande (t.ex. fast telefoni, bredband och TV). Under utvecklingsarbetet samrådde PTS med de operatörer som hade någon form av paketerbjudande. Syftet med samråden var bland annat att få kunskap om vilka faktorer som skulle ligga till grund för jämförelserna och att hitta en modell för att underlätta operatörernas registrering av uppgifter.

3.1.10 Nummerforum

PTS arrangerar Nummerforum två gånger per år. Detta är möten där operatörer, olika myndigheter och andra intressenter bjuds in för att utbyta information om och diskutera nummerrelaterade frågor inom området för elektronisk kommunikation.

---

⁵ Telepriskollen är en oberoende prisjämförelsesajt som tillhandahålls av kommunikationsmyndigheten PTS i samarbete med Konsumentverket. Telepriskollen hjälper konsumenterna att jämföra priser och villkor mellan olika operatörer inom fast och mobil telefoni, bredband, mobilt och uppringt Internet samt paket.

3.1.11 Integritetsforum

Sedan våren 2009 anordnar PTS Integritetsforum vilket är regelbundet återkommande möten mellan PTS och marknadens aktörer för information, diskussion och kunskapsutbyte i frågor som rör integritet i elektroniska kommunikationer. Varje möte har en aktuell fråga inom området som huvudtema. Integritetsforum kan även användas som utgångspunkt för kortare eller längre samarbetsprojekt inom branschen, t.ex. genom att diskussionen i forumet inleder ett arbete som därefter fortsätter i gemensamma arbetsgrupper. De två Integritetsforum som hittills anordnats har haft Internetleverantörers arbete för användarnas säkerhet i förhållande till den personliga integriteten respektive trafikdatalagring som huvudtema.

3.1.12 Surfa Lugnt

PTS samspelar med andra myndigheter, företag och ideella organisationer i upplysningskampanjen Surfa Lugnt. Kampanjen syftar till att skydda olika användargrupper mot att råka illa ut vid Internetanvändning.

3.1.13 Internet Governance

Internet Governance är det engelska begreppet för vad vi i Sverige kallar Internets förvaltning. Intressenter är olika länder, näringslivet och civilsamhället dvs. alla som använder eller vill använda, driftar och erbjuder tjänster på Internet. Allt eftersom samhället har gjort sig beroende av Internet har behovet av kunskap, insyn och också styrning av Internet ökat. Detta behov finns inte minst hos olika länders regeringar som har ett ansvar gentemot sina medborgare. En viktig organisation inom Internet Governance är ICANN, som bestämmer över domännamnsystemet (DNS), där PTS är aktiv deltagare. PTS har av regeringen getts i uppdrag att bereda frågor och företräda Sverige i internationella organisationer som diskuterar Internet Governance-relaterade frågor. PTS är även aktiv inom Internet Governance Forum (IGF) vilket är ett årligen återkommande diskussionsforum. PTS arrangerar tre gånger per år möten i en svensk referensgrupp för Internet Governance (RGIG), där svenska intressenter kan diskutera Internetrelaterade frågor och svenska ståndpunkter inför olika internationella möten.

3.1.14 Referensgruppen för elektroniska signaturer

PTS har uppgifter som tillsynsmyndighet enligt lagen (2000:832) om kvalificerade elektroniska signaturer. Sedan år 2001 har det etablerats en referensgrupp som stöd för myndigheten i detta arbete. Referensgruppen har etablerats i enlighet med uppdrag i myndighetens regleringsbrev. Denna grupp har från början haft som uppgift att bistå PTS i dess upptakt som tillsynsmyndighet enligt lagen om kvalificerade elektroniska signaturer. De

möten som genomförts under åren 2001 och 2002 har, mot bakgrund av uppdragets formulering, huvudsakligen kommit att avse myndighetens tillsynsroll och dess verksamhet i de delar den berört utfärdare av kvalificerade certifikat som riktat sig till allmänheten. Deltagare i referensgruppen har också i första hand varit myndigheter och vissa organisationer.

Under perioden sedan den 1 januari 2001 har endast en utfärdare av kvalificerade elektroniska signaturer anmält sig för att efter en kort tid återta sin anmälan. En ny anmälan kom dock in i juni 2008. Efterfrågan gällande kvalificerade certifikat och marknadens villighet att utfärda kvalificerade certifikat har således varit låg. Det förefaller som om efterfrågan avsett andra typer av certifikat och signaturer nämligen e-legitimationer.

Sedan år 2003 har PTS haft i uppdrag att bredda arbetet i referensgruppen. Under år 2004 och 2005 bedrevs arbetet i referensgruppen genom två större sammankomster respektive år i seminarieform. En breddning av referensgruppens verksamhet skedde också genom att de frågor som avhandlats inte enbart avsett kvalificerade elektroniska signaturer och den tillsynsroll PTS har enligt lagstiftningen utan även andra elektroniska signaturer, s.k. e-legitimationer. En breddning har dessutom skett på så vis att ett större antal deltagare har bjudits in, liksom föredragshållare.

3.1.15 Nationella telesamverkansgruppen (NTSG)

NTSG bildades i augusti 2005 och är ett samarbetsforum med syfte att stödja återställandet av den nationella infrastrukturen för elektroniska kommunikationer vid extraordinära händelser i samhället. Kriteriet för medlemskap i NTSG är att operatören/organisationen besitter egen teknisk utrustning, kunskaper eller resurser som påverkar Sveriges kritiska infrastruktur för elektronisk kommunikation. De har genom sin roll möjlighet till stor påverkan på den kritiska nationella infrastrukturen för elektronisk kommunikation. Det är frivilligt att ingå i gruppen, men när en aktör åtar sig medlemskap åtar den sig också att delta i gruppens arbete både innan och under en kris. Nya medlemmar kan komma att tillföras gruppen efter gemensamma beslut i NTSG.⁶

Vid en kris då flera samhällsfunktioner är drabbade i ett större område sammanställer gruppen skadeläget i sektorn, återrapporerar läget till berörda parter och ger vid behov förslag till åtgärder. Gruppen kan också, om så krävs, koordinera insatser, exempelvis operatörernas samverkan med områdesansvariga aktörer i syfte att spara resurser och förenkla för operatörerna. Samverkan med andra aktörer i samhället är ett viktigt område

---

⁶ För närvarande består NTSG av Banverket telenät, Skanova Access AB, Stokab, Svenska kraftnät, TDC, Tele2 Sverige AB, TeliaSonera AB, Telenor Sverige AB, Teracom AB, Hi3G Access (3) AB, Stadsnätsföreningen, Försvarsmakten samt PTS.

för NTSG. Rutiner för samverkan med exempelvis länsstyrelser och andra viktiga aktörer i en krissituation utvecklas successivt. Från PTS sida ansvarar man även för ett sekretariat som deltar i seminarier m.m. för sektorns räkning och återkopplar därefter till operatörerna.

3.1.16 Gemensam lägesuppfattning elektroniska kommunikationer

Våren 2006 startade arbetet med Gemensam lägesuppfattning (GLU). Målet är att skapa en gemensam lägesuppfattning inom sektorn elektronisk kommunikation i händelse av stora störningar i näten för elektronisk kommunikation.

Syftet med projektet är att reducera störningar inom sektorn elektronisk kommunikation och minska effekten av störningarna för andra sektorer i samhället vars verksamhet är beroende av elektronisk kommunikation. Syftet är också att öka samhällets förmåga att hantera konsekvenser av störningar och avbrott i näten för elektroniska kommunikationer.

En lägesuppfattning inom sektorn för elektronisk kommunikation skapas genom ett informationsutbyte mellan berörda aktörer. GLU är en kombination av metod, gemensamma normer och teknik. GLU underlättar hantering av information om driftstörningar genom en gemensamt utvecklad branschöverenskommelse och ett utvecklat "krisinformationssystem", se <http://www.pts.se/sv/Dokument/Faktablad/2008/Fakta-om-gemensam-lagesuppfattning-GLU2/>.

Arbetet med GLU bedrivs i den Nationella telesamverkansgruppen (NTSG) och PTS är projektkoordinator.⁷

Teleoperatörerna får vid störningar förfrågningar vilka bland annat hanteras av teleoperatörernas kundtjänst. Ett mål i införandet av GLU är att minska belastningen på teleoperatörerna genom att dessa publikt presenterar information om driftstörningar på respektive teleoperatörs webbplats. Ett annat mål i införandet av informationshanteringen i GLU, är att teleoperatörerna kan informera SOS Alarm på ett gemensamt och strukturerat sätt i elektroniskt format. Ett syfte med att arbeta med samma format är att det underlättar analysarbete av hur pågående störningar påverkar möjligheterna att nå nödnumret 112 och övrig krishantering i samhället.

GLU finansieras av PTS, EU-kommissionen (inom ramen för European Programme for Critical Infrastructure Protection), Stadsnätsföreningen och teleoperatörerna Hi3G Access AB (3), Telenor Sverige AB, Telia Sonera AB, TDC Sverige AB och Tele2 Sverige AB.

---

⁷ I GLU medverkar följande teleoperatörer med att publicera störningsinformation via Internet samt att informera SOS Alarm beträffande störningar som påverkar nödnumret 112: HI3G Access (3), Telenor, TeliaSonera och Tele2. Vidare medverkar flera stadsnät via Stadsnätsföreningen.

3.1.17 Den centrala gruppen för tid och frekvens

Tillgång till rätt och/eller samma tid (frekvens) är av avgörande betydelse inom olika delar av elektroniska kommunikationssystem. Dessa frågor berör flertalet aktörer inom sektorn och är av mer eller mindre komplex natur vilket gjorde att det efter ett första möte 2004 sågs som önskvärt att inrätta en central arbetsgrupp för tid och frekvens med PTS som ordförande.⁸ Gruppen har sedan starten haft sammankomster (ungefär på årlig basis) när olika frågor behövt diskuteras eller resultat av forskning kunnat presenteras, allt i syfte att sprida kunskap och att därigenom öka robustheten inom de elektroniska kommunikationerna.

3.1.18 Projekt SUIIT - Beskrivning av några typexempel på regionala och lokala initiativ samt privat-offentlig samverkan som kan främja utvecklingen av IT-infrastruktur.

Tillgången till IT-infrastruktur och kommunikationstjänster påverkas till stor del av geografiska och regionala förutsättningar. I dag finns flera exempel på regionala och lokala initiativ samt privat-offentlig samverkan som främjar utbyggnaden av IT-infrastruktur. På olika håll i landet finns med andra ord erfarenhet av olika typer av mer eller mindre framgångsrika projekt. PTS ska i en rapport beskriva ett antal typexempel på initiativ på regional och lokal nivå samt privat-offentlig samverkan som genomfört eller genomför utbyggnad av fibernät. PTS ska även ge förslag på hur sådana initiativ kan stödjas. Projektet inleddes med en "Tankesmedja" som genomfördes den 28-29 oktober 2009 med syfte att samla in typexempel på initiativ. En form av stöd kan vara att stödja utbyggnad så att även lokala nät byggs så de svarar upp mot god funktion och teknisk säkerhet när de blir en del i ett större nät. Projektet strävar efter att genomföra uppdraget så att det till delar är förankrat hos flera aktörer redan när det överlämnas till näringsdepartementet. Syftet är att så snart som möjligt få igång ytterligare verksamhet i flera delar i landet. Resultatet av rapporten ska vara omedelbart tillämpbart för de 250 miljoner Jordbruksverket kommer att få för bredbandsutbyggnad. Projektet redovisar resultatet i form av en skriftlig rapport under första kvartalet 2010. Rapporten är riktad till såväl näringsdepartementet, PTS, operatörer som regionala och lokala aktörer.

3.1.19 Driftinformation mellan operatörer

Organisationer ingående i den Nationella telesamverkansgruppen (NTSG) har beslutat att gemensamt ta fram en branschnorm för driftinformation mellan operatörer (DIO) som utvärderas genom ett Proof of Concept av en

---

⁸ Deltagare i gruppen är PTS, SP, Stupi, Netnod, TeliaSonera, Tele2, 3GIS, Banverket, Svenska Kraftnät, Telenor, Sunet, FM, FMV, FOI, FRA, MSB och Teracom.

teknisk kommunikations- och informationsplattform samt gränsspecifikationer kring ett kommunikationsgränssnitt. Detta för att utvärdera hur ett bättre utbyte av driftinformation mellan operatörer kan uppnås och därmed leda till en ökad effektivitet i egen organisation i vardagsarbetet. I detta sammanhang kommer rutiner att utarbetas för normal störningsrapportering, baserad på respektive operatörs ordinarie system för driftinformation. Det ska betonas att den information som hanteras och delges inte är att betrakta som registrering av felanmälan. Proof of Concept ska också ge svar på om det är hanterings- och fördelaktigt att överföra/förmedla information mellan operatörerna baserat på gemensam/centralt system eller om hela konceptet ska baseras på direkt kommunikation mellan operatörer utan nyttjande av centrala och/eller gemensamma funktioner. Syftet med projektet är i första hand att skapa en gemensam branschnorm för att skapa ett koncept för utbyte av driftinformation mellan operatörer med hjälp av den hantering och de stödsystem som berörda operatörer använder i sin ordinarie verksamhet.

3.1.20 Elberedskapsrådet

Vid Svenska Kraftnät (SvK) finns ett insynsråd för elberedskapsverksamheten (elberedskapsrådet). Rådets ledamöter utses av regeringen och för närvarande är en av ledamöterna från PTS. Rådet har till uppgift att bevaka övriga samhällets och elföretagens intressen i frågor om elberedskap. Rådet ska informeras om och få tillfälle att yttra sig i frågor som rör SvKs planering av arbetet för att öka beredskapen mot allvarliga störningar i elnäten. I detta ingår att ta del av risk- och sårbarhetsanalyser, planerade åtgärder, incidenter och andra faktorer som påverkar driftsäkerheten hos elnäten. Ledamöterna ska genom detta få nödvändig insyn samt kunna framföra synpunkter på arbetet. När det gäller det senare kan ledamöten från PTS framföra konsekvenserna (positiva eller negativa) av vad arbetet med elberedskapsverksamheten får för sektorn för elektronisk kommunikation.

3.1.21 PTS utbildnings- och övningsstrategi

PTS koordinerar och genomför utbildningar och övningar i sektorn i syfte att vidmakthålla eller öka krishanteringsförmågan. PTS arrangerar även seminarier i samråd med sektorn för att öka samverkan mellan el- och telesidan. Denna samverkan har som mål att minska avbrottstiderna i de båda sektorerna vid störningar. PTS arrangerar även seminarier med sektorn och de områdesansvariga myndigheterna. Detta för att möjliggöra ett bra informationsflöde mellan dessa aktörer både före, under och efter en kris. Övningar genomförs dels som skrivbordsövningar hos enskilda operatörer dels som krisledningsövningar för hela sektorn. De stora övergripande

krisledningsövningarna för sektorn kräver omfattande samverkan med de deltagande operatörerna i förberedelsearbetet för att övningen ska få avsedd effekt för varje deltagande aktör.

3.1.22 PTS främjande av ökad säkerhet i domännamnsystemet (DNS)

PTS främjar genom samverkan med privata sektorn ökad säkerhet i DNS dvs. funktionen som översätter webbadresser och e-postadresser till IP-nummer. Detta har bland annat skett genom test av den nya standarden för säker DNS (DNSSEC) med dokumenterat resultat i rapporten "Ökad tillit till Internet genom förbättrad säkerhet i domännamnsystemet" som publicerades i rapporten PTS-ER-2006:36 i oktober 2006. PTS har propagerat för DNSSEC på olika sätt bland annat vid ett särskilt anordnat seminarium februari 2008 i Stockholm och i en workshop under ICANN-mötet i Lissabon i mars samma år samt på flera av de årliga Internetdagarna. Möten har ägt rum med Verva och IIS angående plan för införande av DNSSEC i staten. Möten har även genomförts med flera operatörer angående deras stöd för DNSSEC, vilket lett till att flera operatörer nu infört detta stöd i funktionen som verifierar signerade svar som fås på frågor ställda till databasdelen av DNS. När det gäller användning av DNSSEC i databasdelen, vilket innebär att adressposter signeras, har det under hösten 2007 och våren 2008 införts DNSSEC hos en Internetoperatör genom privat-offentlig samverkan. PTS lät i september 2008 införa DNSSEC för sin zon pts.se som den första statliga myndigheten i världen.

3.1.23 Test av logiska sårbarheter i IP-trafikutbyte mellan autonoma system

PTS arbetar med frågor som rör Internets tillgänglighet och säkerhet, vilket även omfattar system för utbyte av trafik mellan Internetoperatörer, vilket är avgörande för att Internet ska kunna fungera som ett globalt nätverk där alla kan nå alla. Trafikutbytet, som också kan kallas samtrafiken, sker via knutpunkter och genom logiska funktioner för vägval s.k. gränsrouting mellan olika Internetoperatörers nät. Genom att informationen som styr gränsroutingen manipuleras genom brottslig handling eller blir felaktig på grund av misstag, kan konsekvensen bli att trafiken till vissa destinationer antingen blockeras eller att den omdirigeras till icke avsedd destination. En studie med tester dels i simulerad miljö, dels i nät med fysisk utrustning har genomförts 2006-2007 i samverkan med privata sektorn och finns dokumenterad i PTS-ER-2007:14. Syftet var att öka insikten beträffande riskerna för att sårbarheter - som är förknippade med olika slags attacker - utnyttjas mot samtrafikfunktionen och att ge rekommendationer s.k. Best Common Practice till berörda aktörer.

3.1.24 Främjande av IPv6

Tilldelningen av IP-adresser i dagens version IPv4 kommer att upphöra någon gång under 2011 eller 2012 i brist på adresser. En ny IP-standard, kallad IP version 6 eller IPv6 erbjuder praktiskt taget obegränsad mängd adresser.

Införande och användning av IPv6 är ett steg som alla operatörer, tjänstetillhandahållare och konsumenter i såväl privat som offentlig sektor för eller senare måste ta för att i framtiden kunna förmedla, tillhandahålla respektive konsumera kostnadseffektiva och säkra tjänster av hög kvalitet. Ett viktigt argument för att PTS ska vara en föregångare, är att vi som ansvarig myndighet måste ha kunskap och helst egen erfarenhet när det gäller IPv6 innan användning på bred front kommer igång omkring oss. PTS bör gå i första ledet genom att så snart som möjligt göra sin externa webbplats Utsikten nåbar också via IPv6.

PTS främjande av proaktivt IPv6-införande, är tänkt att ske i samråd med Internetoperatörer och tjänste-/innehållsleverantörer i såväl privat som offentlig sektor. Samrådet kommer att innebära att PTS för en dialog med dessa aktörer för att förmå dem att tidigt införa IPv6 för att undvika tidsbrist för utbildning, installation och test.

3.1.25 MSB:s Informationssäkerhetsråd

PTS är en av de myndigheter som finns representerade i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) Informationssäkerhetsråd. PTS medverkar även i dess undergrupp för näringslivssamverkan samt är aktiv inom Samverkansgruppen för informationssäkerhet (SAMFI). SAMFI är en samlade beteckning för de myndigheter som arbetar med samhällets informationssäkerhet i Sverige. SAMFI ska genom informationsutbyte och samverkan stödja de myndigheter som är medlemmar i gruppen i deras uppdrag inom informationssäkerhet och defensiva informationsoperationer.

3.1.26 Samråd med Radionavigeringsnämnden (RNN)

Syftet med Radionavigeringsnämnden är att följa utvecklingen inom radionavigeringsområdet samt att informera medlemsorganisationer och olika användargrupper i detta ämne. PTS deltar som observatörsmedlem i RNN och ges därmed möjlighet att informera om tillståndsgivning och angränsande frågor, samt att ta del av utvecklingen inom området.

3.1.27 Samråd med Sveriges Kommunikations Elektronik Företagarförening (SKEF)

SKEF är en branschorganisation som ska verka för ett seriöst företagande och för ett gediget kunnande inom de områden medlemsföretagen arbetar i.

Det är många företag som jobbar med landmobil och maritim radio som är medlemmar. Normalt har SKEF två möten per år och PTS brukar närvara med information om vad som är på gång. Både utrustnings- och tillståndsinformation brukar framföras. Under våren 2009 har PTS deltagit vid SKEFs årsmöte och informerat om aktuella frågor vad gäller användning av spektrum och radioutrustning. Ett samrådsmöte har också hållits med representanter för SKEF styrelse under hösten 2009. Diskussioner om ett utökat informationsutbyte mellan organisationerna pågår.

3.1.28 Samråd med IFF SSR – forum för flygbranschen

IFF/SSR forum hölls på PTS för första gången i oktober 2008. Syftet med IFF/SSR forum är dels att informera intressenter och dels att vara en referensgrupp för ”Arbetsgruppen för luftfartens UHF-navigering”. Under 2009 har arbetsgruppen för luftfartens UHF-navigering arbetat vidare med att utveckla formerna för samarbetet. En översyn av regelverket kring ansökningar om IFF/SSR har genomförts.

Planerade samråd under 2010 utöver de som framgår ovan, se t.ex. under 3.1.1 – 3.1.3

3.1.29 Digital ljudradio

Under första halvåret 2010 planeras ett samrådsmöte med marknadsaktörer inom digital ljudradio. Samrådet kommer främst att handla om vilka olika möjligheter som det finns att använda frekvensresurser för digital ljudradio samt hur tillståndsgivningsprocessen ser ut.

3.1.30 Radiolänk

Under första halvåret 2010 planeras ett samrådsmöte med marknadsaktörer inom radiolänk. Samrådet kommer att behandla olika aktuella frågor inom radiolänkområdet.

3.2 Inriktningen på förenklingsförslagen från näringslivet

Den huvudsakliga inriktningen på de förslag som kommer från näringslivet är frågor som rör statistikinhämtning, blanketter och tillståndsgivning, remisstider samt återkoppling på framförda synpunkter.

Vad gäller statistikinhämtning har t.ex. flera operatörer under året haft synpunkter på hur frågeformulär är utformade, vilka frågor som ställs och hur ofta de är tvungna att svara på dem. Operatörerna har även påtalat att det

borde gå att sprida ut frågeformulären bättre över året så inte flera av dem kommer samtidigt.

Förslag från näringslivet inom området tillståndsgivning avser i huvudsak användning av spektrum och förändringar i PTS föreskrift om undantag från tillståndsplikt. I den mån förslagen rör undantag från tillståndsplikt, som senare inkluderas i PTS föreskrifter, så leder dessa till minskade administrativa kostnader.

Vad gäller remisstider så anser flertalet företagare att det är viktigt att få tillräckligt lång svarstid för remisser, beroende på frågornas komplexitet m.m. Många har även framfört att det är viktigt att få återkoppling på de synpunkter som lämnas, när de väl har lagt ner tid på att svara på remisser och annat.

Vad gäller nya förslag på förenklingar från branschorganisationer har SKEF framfört önskemål om en harmonisering inom Norden vad gäller användning av frekvenser för jord- och skogsbruk samt jakt. SKEF ser också ett ökat behov av licensfria frekvenser med högre sändareffekt. Branschorganisationen inom ljud, ljus- och bild (LLB) har framfört önskemål om att PTS inför undantag från tillståndsplikt för användning av trådlösa mikrofoner.

Slutligen kan nämnas att PTS inte har fått in några förenklingsförslag från de större branschorganisationerna som NNR och Företagarna. Detta kan med en positiv tolkning möjligtvis tala för att det inte finns något större missnöje med PTS aktiviteter inom området för regelförenkling.

3.3 Uppföljning och återkoppling till näringslivet på lämnade förenklingsförslag

I detta kapitel redogör PTS för de förslag som har kommit in från näringslivet och som myndigheten antingen avser att arbeta vidare med eller förslag som redan har medfört förändringar i myndighetens verksamhet. Förslagen är indelade i olika grupper beroende på frågans art. PTS har valt att använda samma indelning och rubricering som Tillväxtverket har gjort i de mät rapporter som har presenterats. Detta för att intresserade företagare och andra läsare på ett enklare sätt ska kunna följa upp PTS åtgärder avseende de lämnade förenklingsförslagen.

Sekretess och information till tredje part

1. Förslag: Det finns företag som har framfört åsikter om svårigheter med skyldigheten att informera inför lagring av, eller tillgång till, information på abonnents terminal (s.k. cookies). Svårigheterna består i att det är svårt med texter rörande samtycke, att formulera tydliga ändamål och på ett klart sätt få fram information till sina besökare.

PTS åtgärd: PTS tänker vidta omfattande åtgärder inom detta område, som även är det mest kostsamma i mätningen. Se vidare under åtgärder **4.3.1.1 Cookies.**

2. Förslag: Flera operatörer vidhåller sina åsikter, som också är framförda i tidigare mätningar, att Telepriskollen hämmar mångfalden i tjänsteutbudet på marknaden. Denna ståndpunkt bygger på att de valbara användarprofilerna som finns i tjänstens kalkyler, gör att operatörer prissätter sina tjänster för ett bättre resultat i Telepriskollens jämförelser. Tjänstens berättigande är av dessa operatörer starkt ifrågasatt. (PTS har meddelat att man planerar att förändra Telepriskollen så att betydelsen av de fördefinierade profilerna minskas.)

PTS kommentar/åtgärd: Telepriskollens webbplats har designats om så att listorna med fördefinierade användarprofiler inte längre exponeras på förstasidan. Strukturen har nu förändrats så att dessa användarprofiler endast finns på underliggande sidor och samtidigt har mer fokus lagts på "Min beräkning" där konsumenten (med hjälp av förbestämda användarprofiler) kan lägga in sin egen förbrukning och med det som grund jämföra olika erbjudanden.

Myndighetens kapacitet

3. Förslag: Flera större operatörer anser att access till kopparnätet är en fråga av yttersta vikt. Åsikter har förts fram att PTS inte allokerar tillräckligt med resurser för att hantera frågan. De anser att med tanke på PTS storlek borde de "kärnfrågor" som av företagen anses vara mycket centrala få betydligt mer resurser. Företagen anser att ökade resurser inom centrala områden skulle leda till starkare reglering och därigenom färre tillsyns- och tvisteärenden.

PTS åtgärd: PTS publicerar sin strategiska inriktning av verksamheten i Strategisk agenda som har samrått med marknadens aktörer. Inför verksamhetsåret 2010 är ett område som PTS prioriterar att skapa bättre

konkurrens på bredbandsmarknaden. Prioriteringen innebär att PTS ökar sina insatser inom det aktuella området.

Dubbel inlämning av uppgifter

4. Förslag: Generellt upplevde många företag under 2006 att olika avdelningar inom PTS upprepat begärde in information som sinsemellan var mycket snarlik. Företagen upplever att dessa inhämtningar vållade betydande extra arbete som hade kunnat undvikas om PTS hade samordnat inhämtningarna mellan de olika avdelningarna i större utsträckning.

PTS åtgärd: PTS arbetar med dessa frågor se under åtgärder **4.4.1.2 Samordning av uppgiftsinsamling och marknadsanalyser.**

Fel tidpunkt på året

5. Förslag: Mycket statistik ska skickas in runt årsskiftet när mycket annat ska göras, exempelvis bokslut. Det skulle vara bra om man kunde sprida ut de olika delarna i tid.

PTS åtgärd: Att flera frågeformulär ska fyllas i kring årsskiftet beror delvis på krav som PTS har från exempelvis EU. PTS försöker samtidigt att anpassa tiden för ifyllandet, bl.a. genom dialoger med flera operatörer, så att operatörernas ordinarie verksamhet ska påverkas så lite som möjligt. Myndigheten har en samordningsansvarig som bland annat ska se till att inte flera olika frågeformulär etc. går ut vid samma tidpunkt och inte heller för nära inpå t.ex. årsskiftet. Se även under åtgärder **4.4.1.2 Samordning av uppgiftsinsamling och marknadsanalyser.**

6. Förslag: En större operatör anser att Svensk Telemarknad blir för ”trubbigt” som marknads- och beslutsunderlag, på grund av att den insamlade informationen redan är gammal då den publiceras. Denna operatör föreslår att frekvensen ökas till fyra gånger per år, men att omfattningen dramatiskt minskas (att fokus på efterfrågad information skärps), och refererar till *modus operandi* i Frankrike med hänvisning till bl.a. följande länk:

<http://www.arcep.fr/fileadmin/reprise/observatoire/3-2008/obs-marches-t3-2008.pdf>

PTS åtgärd: PTS har behov av samtliga uppgifter som samlas in till Svensk telemarknad då informationen används för marknadsanalys och beslut. Myndigheten går regelbundet igenom frågeformuläret för att se till att PTS endast frågar efter den information som myndigheten behöver och att frågeställningarna är tydliga. En av anledningarna till fördröjningen mellan tidpunkten för insamlingen och publiceringen är den långa svarstid som

krävs för att alla eller utvalda operatörer ska komma in med svar. Att komplettera de två insamlingar PTS gör idag med ytterligare två har diskuterats, men den bedömning som har gjorts är att det skulle öka arbetsbördan för både operatörerna och PTS.

Svårtolkade lagtexter och instruktioner

7. Förslag: Beträffande ansökan om radiotillstånd har det framförts en mängd åsikter. T.ex. har framförts att det ibland är svårt att förstå vilken blankett som ska användas samt att viss information som efterfrågas behöver förtydligas exempelvis avseende sändarens höjd. Det har även framförts åsikter om att det är tidsödande med ansökningar om tillstånd för radiolänk. Företag har även påpekat att det generellt skulle underlätta med möjlighet att skicka in tillståndsansökningar elektroniskt.

PTS åtgärd: PTS har arbetat med att se över samtliga blanketter som avser ansökan om radiotillstånd, se nedan under 4.4.2.5 Förbättrade ansökningsblanketter avseende radiotillstånd. En ny och mer överskådlig struktur på PTS webbplats för ansökan om tillstånd har etablerats. En översyn, i syfte att förenkla tillståndstexter, har genomförts. Vidare arbetar även PTS med att ta fram nya IT-lösningar för dessa ansökningar, se nedan under **4.2.2.1 Ny IT-lösning för tillståndsgivning (radiotillstånd).**

8. Förslag: Flera mindre företag anger att det generellt är svårt att förstå förklaringar gällande vilka uppgifter som ska medräknas i ”Svensk Telemarknad”.

PTS åtgärd: Arbeta pågår löpande med att göra frågor, definitioner och förklaringar tydligare.

Myndighetens kommunikation

9. Förslag: Företag har framfört att det ibland kommer informationskrav från PTS med för kort svarstid för svarande företag och ibland alldeles innan semestrar eller bokslut. Företag efterfrågar bättre framförhållning vid informationsinsamling.

PTS åtgärd: PTS arbetar med dessa frågor, se vidare under åtgärder **4.4.1.2 Samordning av uppgiftsinsamling och marknadsanalyser.**

Tidkrävande moment

10. Förslag: Operatörer framhåller att tiden som PTS lämnar för remissvar ofta är otillräcklig. I mera komplicerade frågor, exempelvis rörande

specificerade räkningar, krävs omfattande förstudier som i sin tur kräver ledtid att sjösätta.

PTS åtgärd: PTS konsumentavdelning har under 2009 arbetat fram allmänna råd till 5:16 och 5:17 LEK. I båda fallen har operatörernas förslag om längre svarstid vid remisser beaktats och samtliga remissinstanser har fått två månaders svarstid.

PTS konkurrensavdelning ger i arbetet med SMP-besluten en månads remisstid, men tiden har förlängts när samråden äger rum över jul- och nyår, under sommaren eller då flera beslut skickas ut på samråd samtidigt.

PTS har för avsikt att i framtida remissförfaranden i så stor utsträckning som möjligt anpassa svarstiderna till det underlag som skickas ut. Remisstidens längd bör vara anpassad till hur den aktuella remissen ser ut beroende på bl.a. materialets omfattning och komplexitet.

11. Förslag: Att kunna få del av remisser - t.ex. i samband med SMP-arbetet - uppskattas generellt av operatörerna som något positivt och det anses vara en nödvändig investering att lägga resurser på sådant arbete. Dock finns synpunkter och frågetecken på hur och huruvida PTS beaktar remissvar.

PTS åtgärd: När det gäller SMP-besluten är det PTS ambition att det, i möjligaste mån, ska framgå av de slutliga besluten i vilka delar PTS har fått in synpunkter från remissinstanser och hur dessa synpunkter har tagits om hand. PTS har även muntliga kontakter med operatörerna om de vill få något förtydligt eller om myndigheten behöver ytterligare information i en viss fråga.

12. Förslag: En operatör menar att PTS ofta skickar ut flera tunga remisser samtidigt, förutom SMP och LRIC även i frekvensfrågor, och efterlyser bättre samordning inom myndigheten för att fördela remissbördan över tiden.

PTS åtgärd: PTS konkurrensavdelning försöker i möjligaste mån samordna avdelningens remissutskick och även anpassa remisstiden om flera remisser skickas ut samtidigt.

13. Förslag: Företag har framfört åsikter om PTS val att använda bankgaranti vid auktionsförfaranden. Företagen upplever att det tar tid och kostar pengar att ordna bankgaranti, varför de önskar en annan betalningslösning vid auktionsförfaranden.

PTS åtgärd: PTS ska se över frågan. Det finns andra tänkbara alternativ, t.ex. deposition. Säkerhetsarrangemangen är dock till för att dels säkerställa seriositeten och den finansiella styrkan hos de sökande, dels säkerställa faktisk betalning.

14. Förslag: Flera operatörer, både mindre och större, uppger att formuläret avseende roaming inom Europa är mycket tidkrävande med hög detaljnivå. Några större operatörer har utvecklat rutiner för att automatiskt kunna generera de efterfrågade uppgifterna. Flera mindre företag anser att de har en så marginell del av marknaden att man borde undantas från denna rapportering.

PTS åtgärd: De nationella regleringsmyndigheterna ska bevaka och övervaka att förordningen om internationell roaming följs inom deras respektive territorier. EU-kommissionen ska samtidigt bedöma om målen i denna förordning uppnåtts, samt se över utvecklingen av avgifterna för röst- och datakommunikationstjänster för roamingkunder och, i lämpliga fall, ge rekommendationer avseende behovet av att reglera dessa tjänster.

För att följa upp prisutvecklingen samlar ERG två gånger per år in uppgifter om roamingpriser för röstsamtal liksom för SMS och dataroaming inom EU. De insamlade uppgifterna sammanställs sedan starten (kvartal 2, 2007) kvartalsvis i en rapport till Kommissionen. Rapporterna är avsedda att ligga till grund för Kommissionens översyn i slutet av 2008. Datainsamlingen ser i dagsläget ut att fortsätta ytterligare ett par år eftersom en förlängning av regleringen är föreslagen.

Från och med den andra datainsamlingen (våren 2008) samlas data bara in från de fyra största operatörerna samt två mindre, eftersom dessa tillsammans bedöms täcka in största delen av marknaden. Formuläret finslipas och förbättras inför varje insamling och PTS har genom sin medverkan i ERG möjlighet att inför varje ny datainsamling påverka innehållet. Se även nedan under åtgärder 4.4.1.5.

15. Förslag: Företag har föreslagit att operatörerna inte ska ha ansamlingar av oanvända telefonnummerserier utan att nummer antingen ska vara upptagna av slutkunder eller ”ägas” och hanteras av PTS.

PTS åtgärd: Som det fungerar idag, dvs. att PTS tilldelar nummer till operatörer som i sin tur förser sina abonnenter med nummer, så behöver operatörerna ha tillgång till en viss buffert av nummer för att de ska kunna erbjuda sina abonnenter en bra service. Dock finns i och med införandet av avgifter för nummer år 2004, ett incitament för operatörerna att inte inneha fler nummer än vad det finns behov av. Dessutom tilldelar inte PTS nya nummer till en operatör som inte har använt en stor del av de nummer som denne blivit tilldelad tidigare.

16. Förslag: Företag har föreslagit att de skulle vilja kunna välja tillgängliga telefonnummerserier ur en lista över befintliga sådana ur nummerplanen.

PTS åtgärd: Listor för lediga nummerserier finns idag på PTS webbplats.

Nu mera är det också möjligt att via PTS e-tjänster interaktivt söka efter lediga nummerserier för olika typer av nummerkapacitet.

17. Förslag: I PTS föreskrifter 2004:7 gällande ”Krav m.m. på radio- och teleterminalutrustning” finns en anmälningsskyldighet till PTS. Sådan anmälan ska även göras till PTS motsvarande myndigheter i Europa. Förslag har därmed framkommit att företagen ska kunna anmäla till den svenska myndigheten som därmed vidarebefordrar informationen till övriga relevanta myndigheter i Europa. Det framförs även förslag om att skapa en paneuropeisk databas där uppgifterna skrivs in.

PTS åtgärd: Radioutrrustning, som sänder på frekvensband som inte är harmoniserade inom EU, får sättas på marknaden i Sverige först efter det att anmälan skett till PTS. Den som avser att sätta sådan radioutrrustning på marknaden i Sverige ska anmäla sin avsikt till PTS. Det finns numera en paneuropeisk databas för att anmäla sin utrustning till andra frekvensmyndigheter inom EU samtidigt utan ytterligare kostnader och besvär. På PTS webbplats finns länkar till denna databas. Aktörer kan genom PTS initiativ anmäla sig till flera länder samtidigt, vilket gör det enklare för enskilda aktörer att uppfylla sina skyldigheter enligt kraven i lagen (2000:121) om radio- och teleterminalutrustning. Tjänsten har införts under 2008.

Tydligare blanketter/förtryckta uppgifter

18. Förslag: Operatörer har framhållit att formuläret ”Begäran av uppgifter om anslutningspunkter i fastigheter i fibernät och returaktiverade kabel-tv-nät per den 1/10 2007” (dnr. 07-10685/23) är otydligt och att frågorna lämnar utrymme för godtyckliga svar, i synnerhet avseende ägarskap av nät. Det gör att operatörer ifrågasätter tillförlitligheten på insamlad information, och följaktligen nyttan av densamma.

PTS åtgärd: PTS har gjort den bedömning att detta handlade om en ovana vid frågetypen och att det inte berodde på att frågan i sig var undermålig. Vid årets fråga verkar svaren vara överensstämmande med dem som lämnades 2007. PTS genomförde under 2008 ett omfattande arbete med att förtydliga informationsbegäran bl.a. med hjälp av schematiska bilder som visar vad som utgör en anslutningspunkt, för att minska risken att få in godtyckliga svar. Det ska också tilläggas att PTS i begäran för 2008 och 2009 har tydliggjort syftet med undersökningen och varit väl förberedda på frågor, för att kunna ge stringenta och entydiga svar. Dessa ansträngningar har gett resultat och antalet frågor har minskat kraftigt sett över perioden 2007-2009 vilket torde indikera att kvaliteten i det insamlade materialet har stärkts.

19. Förslag: Synpunkter har framförts avseende kartläggningen av bredbandsanslutningar till fastigheter, att frågorna avseende ägarskap av anslutningar till fastigheter ytterligare behöver förtydligas. Tveksamheter kan medföra att kvalitén på, och därmed nyttan av, den insamlade informationen skulle kunna ifrågasättas. Exempelvis kan en stadsnätoperatör och en stadsnätägare lämna in dubbla uppgifter för samma nät om inte samordning sker (vilket inte tycks ske).

PTS åtgärd: I viss utsträckning kan detta hanteras genom att tydliggöra att det endast är den som äger ett nät som ska inkomma med uppgifter. För de fiberoptiska näten - där utmaningen är störst - torde en strikt ägarskapsformulering eliminera eventuella tveksamheter kring dubbelräkning. Detta kommer att införas för undersökningen 2010. För kabel-TV-näten (koaxialnäten) hanteras denna aspekt manuellt genom direkta samtal med de större aktörerna (i de fall tveksamheter finns). Risken ska dock inte överdrivas. PTS geokodar materialet varför det lätt går att kontrollera om uppgifter har dubbelräknats. Det finns därför ingen risk att kvalitén äventyras.

20. Förslag: Förslag har inkommit från mindre företag avseende både Svensk Telemarknad och bredbandskartläggningen, att blanketten skulle komma förfylld baserad på förra årets information och att man bara skulle ange avvikelser från förra året.

PTS åtgärd: Utveckling av frågeformuläret sker löpande för att förenkla ifyllandet. Att skicka ut frågeformuläret förfyllt har diskuterats men inte realiserats då uppfattningen är att inga eller få uppgifter är konstanta mellan de olika perioderna.

21. Förslag: Blanketten om anmälan uppfattas som enkel. Det finns dock en spridning beträffande uppgifter om tidsåtgång för företagens hantering av blanketten. Detta beror till stor del på att omfattningen av företagens verksamhetsbeskrivning skiljer sig åt. Förslag har därför framkommit att PTS förväntning på verksamhetsbeskrivningens omfattning ska anges på blanketten t.ex. genom att ange "max 5 rader".

PTS åtgärd: Beträffande omfattningen av kravet på verksamhetens beskrivning är nu texten "max 5 rader" angiven på blanketten för anmälan. Se även nedan under åtgärder 4.4.2.4 Ändring av anmälningsblankett.

Hög detaljnivå

22. Förslag: De mindre företagen anser att förfarandet runt Svensk Telemarknad (ST) är ett betungande krav. Formuläret borde kunna förenklas

för de mindre företagen. T.ex. har förslag framkommit om ett schabloniserat förfarande. Liknande förslag har framkommit på en omsättningsgräns som skulle innebära att mindre företag undantogs från ST alternativt fick fylla i en enklare version. Det har framhållits att formuläret inte är utformat för mindre företag.

PTS åtgärd: Förändringar har gjorts från och med 2008. Halvårets insamling är kraftigt reducerad när det gäller antalet frågor samt att den endast skickas ut till ca 50 företag jämfört med ca 500 företag tidigare år. Dessutom kommer det i helårsinsamlingen 2009, som genomförs under 2010, finnas tillgängligt tidigare års uppgifter till höger om svarsfälten. På så vis kan aktörerna se och jämföra med sina tidigare svar.

23. Förslag: De flesta företag tycker liksom i tidigare mätningar att kartläggningen relaterad till Svensk Telemarknad är betungande och kostsam, men att det är en nödvändig insamling som ger viktig marknadsdata både för operatörerna och för PTS som beslutsunderlag. I synnerhet de större operatörerna ser också den positiva sidan av kartläggningen. Flera av de intervjuade företagen anser att formuläret borde kunna förenklas för de mindre företagen.

PTS åtgärd: Utveckling sker löpande av frågeformuläret och förenklingar - t.ex. i form av att många mindre operatörer endast behöver svara på ett formulär per år - har genomförts.

24. Förslag: Det har framförts förslag på att mindre företag under sitt första år inte borde behöva delta i kartläggningen (Svensk Telemarknad). Liknande förslag har framkommit på en omsättningsgräns som skulle innebära att mindre företag undantogs. Ett flertal operatörer ifrågasätter nyttan av viss information som efterfrågas. Några operatörer tycker att mer information borde efterfrågas inom vissa områden för att kunna göra adekvata marknadsbedömningar.

PTS åtgärd: För att underlätta för många mindre bolag behöver de endast svara på ett formulär per år till Svensk telemarknad. PTS gör regelbundet genomgångar av frågeformulären och har bedömt att detta är den information som behövs för att fatta de beslut som underlaget används till.

25. Förslag: Ett flertal operatörer har tidigare framfört, och vidhåller under 2009 års intervjuer, att de är starkt kritiska till kartläggningen av bredbandsanslutningar till fastigheter, på grund av att den efterfrågade informationen anses vara affärskritisk, mycket känslig samt att den på villovägar kan vålla omätbara skador. En operatör föreslår att PTS avslutar den här insamlingen och istället tar ett större antal stickprov på exempelvis representativa kvarter runt om i landet, för att därigenom beräkna siffrorna

för Sverige. Det skulle enligt operatörerna dels vara säkrare rent statistiskt och det skulle dessutom eliminera den starka ovilja som många företag känner kring att lämna ifrån sig affärskritisk information.

PTS åtgärd: PTS delar inte bedömningen att uppgifterna skulle vara affärskänsliga och orsaka "omätbara skador". Uppgifterna om antalet bredbandsanslutningar är ett aggregerat värde som samlas in per operatör och inte per anslutningspunkt. Värdet går således inte att koppla till en specifik geografisk lokalisering. Uppgifter om bredbandsuttag medför att PTS har en möjlighet att bedöma antalet anslutningar per accesspunkt och göra klassificeringar per aktörsgrupp - vilket är väsentligt för att kunna teckna en bild av rådande konkurrensförhållanden. De insamlade uppgifterna gör också att PTS kan estimerera förhållandet mellan grundläggande och faktisk tillgänglighet, vilket är viktigt för att inte överdriva bredbandstäckningen i Sverige. Ett stickprov ger inte den tydlighet som nuvarande material medger och som fyller precis det behov som myndigheten har för att kunna verkställa sina åtaganden. PTS behandlar dock de insamlade uppgifterna med stor försiktighet och är medveten om att aktörer anser att de är känsliga.

26. Förslag: Det har framförts synpunkter om att företag som upprepat ansöker om nummerkapacitet inte borde behöva bifoga bilagor vid upprepade ansökningar (av nummerkapacitet).

PTS åtgärd: Det beror på vad det är för typ av bilagor det handlar om. Allmänna uppgifter om operatören och marknadsplaner m.m. behöver idag inte skickas in i samband med en ny ansökan om nummer från en operatör som tidigare ansökt om nummer. Uppgifter om beläggningsstatistik för de nummer som tidigare tilldelats behöver dock PTS få in i samband med en ny ansökan, med anledning av det som anges i kommentaren till förslag nr.15 ovan under tidkrävande moment.

Elektroniska blanketter och eller inrapportering

27. Förslag: Företag har framfört synpunkter på blanketten som gäller enskilda radioanläggningar för fast yttäckande radioaccess (FWA) och bl.a. svårigheter med att fylla i den elektroniska ansökan. Det har även framförts önskemål om att få en kvittens på att anmälan har kommit in och accepterats av PTS.

PTS åtgärd: I syfte att förenkla ansökningsblanketten för BWA/FWA sändare har PTS skapat en förenklad ansökningsblankett som endast innehåller de uppgifter som PTS är i behov av för tillståndsgivningen. PTS har gjort en översyn av den blankett som används för BWA/FWA sändare och tagit bort de uppgifter som inte behövs för den direkta

tillståndsgivningen. Detta innebär att tillståndshavare i fortsättningen enbart kommer att behöva rapportera in kontaktuppgifter samt antalet sändare i drift för respektive tillstånd.

Den förbättrade och förenklade ansökningsblanketten kommer att medföra ett minskat administrativt arbete för tillståndshavarna då inga specifika sändaruppgifter behöver rapporteras in till PTS. Tillståndshavarna kommer således inte längre behöva fylla i PTS elektroniska fil gällandes enskilda sändare, och därmed inte heller ha ett behov av en kvittens på att den elektroniska filen mottagits av myndigheten.

Den nya ansökningsblanketten används från och med den 1 januari 2009.

28. Förslag: Mindre företag har framfört att webbinterfacet för Svensk Telemarknad upplevs som omständligt och ”buggigt”. Synpunkter har framförts att informationen hamnar i fel fält, samt att man måste fylla i ”0” överallt, trots att mindre företag ofta bara har begränsad verksamhet som bara berör delar av datainsamlingen.

PTS åtgärd: Även här sker vidareutveckling löpande och PTS försöker göra formuläret smidigare. Bl.a. behöver operatörerna bara svara på de områden i formuläret inom vilka de bedriver verksamhet. När det gäller frågan om att besvara frågor med 0 är det ett aktivt beslut från PTS sida för att veta att operatören har beaktat frågan. Den extra tidsåtgången för att fylla i 0 är inte stor. Numera finns tidigare omgångs svar tillgängliga till höger om svarsfälten, på så vis kan aktörerna se och jämföra med sina tidigare svar.

29. Förslag: På grund av att det på större företag är många personer inblandade vid inrapporteringen till Svensk Telemarknad, har önskemål framförts om att få möjlighet att redovisa sitt bidrag elektroniskt offline, dvs. i ett excelark eller motsvarande.

PTS åtgärd: Den möjligheten har alltid funnits och utnyttjas av ett fåtal bolag.

Minskad/ändrad frekvens

30. Förslag: Företag har framfört att informationsinsamlingen inför Svensk Telemarknad ibland hamnar i konflikt med gällande regelverk för att lämna ut information som kan ha påverkan på börskurser. Det brukar dock kunna hanteras utan större problem, men det orsakar extra arbete.

PTS åtgärd: Detta är en fråga som ett fåtal bolag tar upp varje år och PTS försöker anpassa sig efter deras önskemål genom att bevilja uppskov när företag ber om det t.ex. för att de själva ska få möjlighet att publicera information ett visst datum. PTS har alltid beaktat och beviljat dessa uppskov.

Dålig matchning/ systemstöd

31. Förslag: Information som efterfrågas, exempelvis för att få fram information om bredbandsanslutningar, går inte att på ett enkelt sätt få ut ur företagens olika system vilket gör att den tar längre tid att få fram och sammanställa.

PTS åtgärd: Inför varje informationsinsamling har PTS en noggrann genomgång av vilken information myndigheten behöver. Detta görs av flera anledningar men huvudsakligen för att inte kräva uppgifter av operatörerna som PTS egentligen inte behöver. Förhållningssättet PTS försöker ha i varje informationsinsamling är att uppgifterna ska behövas och att myndigheten hellre upptäcker senare att det saknas något jämfört med att begära att få in uppgifter som sen inte används.

Inför insamlingen 2009 initierade PTS en dialog med ett urval av aktörer på bredbandsaccessmarknaden som hade intresse att diskutera frågan kring bredbandsaccesser. Frågans komplexitet tydliggjordes härigenom. Med utgångspunkt i samtalen beslöt PTS att inför insamlingen 2009 estimerar antalet bredbandsuttag baserat på en kvantitativ modellering. Detta har gett positiv respons bland aktörerna och förefaller ha ökat förståelsen.

Missvisande klassificeringar eller storheter

32. Förslag: Vad gäller formulering av frågan ”sökandes kommunikationsnät – hyrt eller eget nät” i samband med ansökan av nummerkapacitet ur nummerplaner, har av företagen framförts att detta är en trubbig fråga.

PTS åtgärd: I samband med att e-tjänsten för nummeransökan har tagits fram har formuläret för ansökan gått igenom. Frågan om hyrt eller eget nät kvarstår men i nästa fas av e-tjänsten kommer frågan eventuellt att tas bort. E-tjänsten lanserades i december 2009.

Nedan följer några förslag som inte medför åtgärder men som PTS ändå väljer att kommentera i syfte att öka förståelsen hos företagarna.

Generella förslag och synpunkter

33. Förslag: Företagen har framfört att om PTS hade löst tvister utan begränsning i tid, hade operatörerna själva i stor utsträckning kunnat hantera retroaktiv ersättning från det datum då tvisten egentligen uppstod. I stället anser man sig nu vara nödgad att inleda ett tvisteärende snarast för att

åtminstone försäkra sig om möjlig ersättning från det datum då begäran om tvistlösning inkom till PTS. Operatörerna menar vidare att om PTS hade löst tvister för alla perioder som det verkligen råder tvist om, hade operatörerna kunnat avvakta med en tvistlösning till dess att tillsynsprocessen om priset avgjorts. En tvistlösning hade då blivit nödvändig bara i de fall en operatör av någon anledning vägrar att betala trots att tillsynsprocessen är slutligt avgjord. Operatörerna menar att de själva i normala fall skulle komma överens efter tillsynsprocessen, medan man nu för säkerhets skull inlett tvisten hos PTS för att åtminstone kunna få viss rätt till retroaktiv ersättning från den dagen. De större operatörerna anser att de har betydande administrativa kostnader för tvistlösningsförfarandet. En stor del av kostnaderna hade kunnat undvikas om PTS löste tvister retroaktivt utan begränsning i tid. En majoritet av de större operatörerna tycks inte anse att en tvistlösningsfunktion som den föreslagna skulle orsaka större osäkerhet på marknaden än den som redan råder, särskilt med beaktande av att man i dagsläget på grund av regelverkets utformning även tvingas processa i allmän domstol.

PTS kommentar: Ett tvistlösningsförfarande är en tvåpartsprocess som kan liknas vid en civilprocess vid allmän domstol. Huvudregeln är att ett tvistlösningsbeslut omfattar tiden fr.o.m. den dag då tvistlösningsansökan inkom till PTS. Enligt fastlagd domstolspraxis kan PTS dock i två situationer meddela retroaktiva beslut, dvs. förordna att beslutet ska omfatta även viss tid före det att tvistlösningsansökan inkom. Den ena situationen är då båda parter är överens om att beslutet ska ha retroaktiv verkan. Den andra situationen är då endast den ena parten vill att beslutet ska ha retroaktiv verkan men samtidigt kan bevisa att tvist har uppkommit den dag som man yrkar att beslutet ska gälla ifrån (jfr 7 kap 10 § LEK). Någon möjlighet för PTS att, mot ena partens bestridande, meddela retroaktiva förordnanden utan att det visats att tvist uppkommit vid visst datum finns således inte. Av det ovan anförda följer att PTS redan idag, om båda parter så vill eller om tvist kan visas av ena parten, kan lösa tvister utan begränsning i tiden. Den praxis som PTS har redogjort för har alltså fastslagits i domstol och tillämpas idag av marknadsens aktörer. Det skulle därför enligt PTS uppfattning skapa större osäkerhet om denna nu accepterade ordning skulle ändras. En sådan ändring riskerar dessutom att göra operatörerna mindre benägna att ingå avtal med varandra eftersom avtalsvillkoren, med retroaktiv verkan och utan begränsning i tiden, skulle kunna ändras av PTS i efterhand till och med om endast en av parterna så skulle begära. Detta skulle knappast leda till minskade kostnader för operatörerna. PTS kan inte heller se att det föreligger något behov av ändring eftersom myndigheten redan idag har möjlighet att lösa tvister utan begränsningen i tiden under de förutsättningar som redogjorts för ovan

Dubbelt regelverk

34. Förslag: Företag har framfört att under de senaste åren har ett flertal organisationer fokuserat på konsumentvårdande initiativ på området för elektronisk kommunikation. Konsumentverket, kommunala konsumentvägledare, PTS, Allmänna reklamationsnämnden samt Konsumenternas tele- TV- och Internetbyrå är instanser som samtliga bevakar konsumentintressen. Till detta kommer frivilliga initiativ såsom i förekommande fall operatörernas egna kundombudsmän. Synpunkter har framkommit på organisationernas samordning, eventuellt överlappande verksamhet, resursutnyttjande och kostnad för branschen. Företag har också ansett att en viss konkurrenssituation råder mellan dessa instanser och att redaktionellt pressutrymme används som marknadsföringskanal. I processen ska enligt vissa företag branschen svartmålas och på så sätt skadas förtroendet för industrin. Enligt företag vållar denna påstådda överlappning påtagliga administrativa kostnader. Förslag som innebär att instansernas verksamhet och gränsdragning utvärderas samt att samordningen ska öka, har framkommit i intervjuerna.

PTS kommentar: PTS konsumentavdelning har regelbundna samrådsmöten med Konsumentverket och Konsumenternas tele- TV- och Internetbyrå för att informera och diskutera olika aktuella problem och hur de kan hanteras. Samrådsmötena syftar även till att samordna och koordinera myndigheternas arbete. Det ingår i PTS uppdrag att informera konsumenter om deras rättigheter, operatörerna om deras skyldigheter och om aktuella problem inom tele- och Internetområdena i syfte att öka konsumentnyttan. Informationsinsatserna genomförs ofta i flera olika kanaler för att därigenom nå ut till så många målgrupper som möjligt.

Hög detaljnivå

35. Förslag: Omfattande kritik, dock inga konkreta förändringsförslag, har uttalats mot kraven på de nya specificerade räkningarna. Flera större operatörer har t.ex. hävdade att andra viktiga utvecklingsprojekt har fått skjutas på framtiden, att många konsumenter har svårt att tillgodogöra sig den detaljerade informationen som fakturorna innehåller, att regeln fördyrar tjänsterna för konsumenterna och att regeln minskar mångfalden på marknaden.

PTS kommentar: Operatörernas skyldighet att tillhandahålla specificerade räkningar regleras i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation. PTS föreskrifter, där denna skyldighet blev specificerad och tydlig för

operatörerna, innebar för de flesta operatörer att de behövde göra förändringar i sina datasystem. Dessa systemförändringar bör dock rimligen ha varit av engångskaraktär och inte något som belastar operatörerna även framåt i tiden. Vad gäller detaljeringsnivån i föreskrifterna har utgångspunkten varit att telefonräkningen ska innehålla den information som konsumenterna och andra slutanvändare behöver för att kunna kontrollera sina kostnader och för att kunna göra välgrundade val på marknaden för elektronisk kommunikation, vilket är syftet med regleringen i LEK. Av Tillväxtverkets rapport nr. 0017; "Näringslivets administrativa kostnader för kommunikationsområdet", avsnitt 2.2 framgår att den tidigare kostnadsökningen avseende ökad belastning på företagens kundtjänster till följd av de mer specificerade räkningarna - efter gjord mätning för 2008 - har sjunkit tillbaka med 27 procent jämfört med 2007.

Elektroniska blanketter och eller inrapportering

36. Förslag: Företag har framfört att uppdaterandet av "Telepriskollen" är en betungande uppgift. Även om företagen inte är skyldiga enligt lag att uppdatera den, anser de sig de facto vara nödgade att göra det. Företagen anser också att den snedvrider marknaden, då det finns företag som designar tjänster för att ligga bra till i Telepriskollen. Företag har påpekat att syftet med tjänsten sannolikt inte är att definiera hur tjänsteerbjudande paketeras, men att det blir resultatet av tjänstens existens. Företag anser således att Telepriskollen inte fyller sitt syfte utan ålägger företagen extra uppgifter, samt påverkar marknaden på ett negativt sätt.

PTS kommentar: Välinformerade och medvetna konsumenterna är aktiva och väljer de tjänster som passar dem bäst och genom aktiva val bidrar de till en fungerande konkurrens. Telepriskollen ska ses som en service till konsumenterna och möjliggöra för dem att fatta bra beslut om vilka tjänster de ska köpa baserat på tillförlitlig och opartisk information. Prisplaner och villkor har blivit allt svårare för konsumenterna att överblicka och förstå. Telepriskollen förbättrar möjligheten för konsumenten att fatta ett medvetet val. Telepriskollen har mellan 30 000 och 50 000 besökare per månad, vilket tyder på att det är en tjänst som efterfrågas och som PTS därför ser ett behov av att behålla och utveckla. PTS arbetar kontinuerligt med att förbättra Telepriskollen så att det ska bli enklare för både konsumenterna och operatörerna. Större förändringar som införande av mobilt Internet och paketerbjudande görs i samråd med de berörda operatörerna. Mindre ändringar verifieras genom samtal med aktiva operatörer. Det finns även exempel på ändringsförslag som initieras av enstaka operatörer och sedan införs för att gynna samtliga.

För att underlätta operatörernas arbete när det gäller registrering av paketerbjudande återanvänder Telepriskollen redan registrerade produkter i så stor utsträckning som möjligt. PTS har även infört funktioner och tagit fram instruktionsfilmer som ska underlätta registrering och uppdatering av operatörernas uppgifter. De registrerade och historiska uppgifterna används dessutom till prisanalyser som annars hade fått krävas in separat. Se även vidare under förslag 2 ovan.

4. Redovisning av åtgärder

Enligt regeringsuppdraget ska PTS bestämma sig för fem åtgärder – av alla dem som redovisas nedan – som myndigheten särskilt vill peka ut och som PTS bedömer vara viktigast. Dessa åtgärder är följande.

- 1) Cookies, se avsnitt 4.3.1.1.
  - 2) Samordning av uppgiftsinsamling och marknadsanalyser, se avsnitt 4.1.1.1 och 4.4.1.2.
  - 3) Arbete med IT-lösning för tillståndsgivning (radiotillstånd), se avsnitt 4.1.2.1, 4.2.2.1 och 4.4.2.1.
  - 4) Ny modell för spektrumavgifter, se avsnitt 4.2.2.2 och 4.3.2.1.
  - 5) Tydligare skyldighetsbeslut, se avsnitt 4.3.2.2 och 4.4.2.2.
- Rubrikerna till de avsnitt där åtgärderna redovisas är gulmarkerade.

4.1 Nya åtgärder som tillkommit sedan handlingsplanen 2008/09

4.1.1 Åtgärder som minskar de administrativa kostnaderna

4.1.1.1 Fortsatt arbete med samordning av uppgiftsinsamling och marknadsanalyser

Under 2009 har PTS marknadssamordnare informerat om att en samordning ska ske för alla datainsamlingar. I det arbetet har även tidplanerna setts över vilket resulterat i att vissa undersökningar såsom t.ex. Svensk Telemarknad tidigarelagt sin insamling i syfte att minska uppgiftslämnarbördan för operatörerna kring årsskiftet. Dessutom finns uppgifter på PTS webbplats (*marknadsstatistik*) om alla kommande och pågåenden undersökningar. På webbplatsen finns information om vilka operatörer som ska besvara enkäten, när insamlingsperioden är, när resultaten ska publiceras och varför

undersökningen genomförs. Dessutom finns alla färdiga resultat publicerade. Under pågående undersökningar publiceras även det utskickade materialet. Syftet med detta är att öka informationsspridningen om PTS insamlingsperioder och öka tillgängligheten till resultaten. Dessutom har undersökningarna samordnats med alla avdelningar på PTS med syfte att statistiken som samlas in ska vara ändamålsenlig och myndighetsgemensam. En mer ingående redogörelse för åtgärden framgår nedan under [4.4.1.2](#).

4.1.2 Övriga åtgärder som innebär en förändring i företagens vardag

4.1.2.1 Fortsatt arbete med IT-lösning för tillståndsgivning (radiotillstånd)

Som en del av PTS arbete med att utveckla nya IT-lösningar för tillståndsgivning (radiotillstånd), driver PTS ett kvalitetsprojekt. På en övergripande nivå syftar arbetet till att uppnå en hög effektivitet och servicegrad i myndighetens arbete. Konkreta förbättringsåtgärder, som syftar till att underlätta arbetet med tillståndsgivningen har identifierats. I förlängningen förväntas dessa åtgärder minska den administrativa bördan för företagen.

Se vidare redogörelse för åtgärden nedan under [4.2.2.1](#).

4.1.2.2 Ledningskollen.se

Syfte: Ledningskollen har genom ett initiativ mellan ett stort antal aktörer (myndigheter, företag och branschorganisationer) tagits fram i syfte att begränsa det stora antalet grävskador i olika typer av ledningsnät i landet med störningar av el, telekommunikation m.m. som följd.

Beskrivning: Det har under många år varit ett återkommande problem att olika typer av ledningar grävs av med onödiga kostnader och störningar för grävare/projektörer, ledningsägare och tredje man som följd. Problemet för den som ska utföra schaktning i ett område är att det idag inte finns ett ställe där man kan få information om vilka ledningsägare som kan vara berörda och att man därför ofta gräver på bristfälligt underlag med olyckligt resultat i form av avgrävningar. Detta kan förhindras av en nationell portal, www.ledningskollen.se, för ledningsanvisning i samband med markarbeten syftande till att förenkla kontakt mellan den grävande parten och berörda ledningsägare. Deltagande i projektet är frivilligt men den stora uppslutningen av olika intressenter visar att det finns mycket att vinna för alla deltagare.

Hur åtgärden påverkar företagens administrativa kostnader:

- Berörd ledningsägare får frågan – idag får mindre ledningsägare ofta inte veta att grävningen är på gång då den som skall gräva helt enkelt inte känner till alla ledningsägare som kan finnas i området
- Icke berörd ledningsägare slipper frågan – stora aktörer som alla känner till blir alltid kontaktade och får allt som oftast förklara att de inte är berörda i det aktuella fallet
- Frågan kommer till ledningsägaren i ett standardiserat format vilket möjliggör automatiserad hantering av ärendet
- Systemet innehåller ett ärendehanteringssystem som förenklar för parterna att följa upp var frågan befinner sig i processen fram till genomförande.

Förväntade effekter i övrigt för företagen samt övriga effekter:

- Ledningsägarnas kundtjänster kommer sannolikt att få mer tid till de mer komplicerade ärenden som dyker upp då rutinärenden kan automatiseras i större utsträckning än idag
- Den viktigaste effekten är att svenska medborgare kommer att uppleva betydligt färre avbrott på grund av avgrävningar av ledningar för el, tele, fjärrvärme m.m. med allt vad det innebär av kostnader och påfrestningar i övrigt.

Tidplan: Nationellt utrullad tjänst under 2010.

4.1.2.3 Allmänna råd om information om priser och villkor

Syfte: Att förtydliga skyldigheten enligt 5 kap.17 § lag (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK) för operatörerna och lägga en grundnivå för vilken information de bör presentera och på vilket sätt detta bör ske.

Beskrivning: Enligt 5 kap.17 § LEK ska den som tillhandahåller en allmänt tillgänglig telefonitjänst hålla information om gällande priser, taxor och allmänna villkor för tillgång till och användning av telefonitjänsten allmänt tillgänglig. Under 2009 har PTS tagit fram allmänna råd om vilken information som bör omfattas av skyldigheten i bestämmelsen och hur denna information bör hållas allmänt tillgänglig.

Förväntad effekt: Tydligare regler om vad en skyldighet innebär medför att företagen behöver ägna mindre tid åt att tolka lagtexten, vilket i sin tur minskar den administrativa bördan.

Tidplan: De allmänna råden träder i kraft den 1 november 2009.

4.1.2.4 Allmänna råd om information om villkorsändringar

Syfte: Syftet med de allmänna råden är att förtydliga för operatörerna vad skyldigheten i 5 kap.16 § LEK innebär.

Beskrivning: Enligt 5 kap.16 § LEK ska den som tillhandahåller elektroniska kommunikationstjänster till abonnenter och vill ändra avtalet, underrätta abonnenten om ändringen minst en månad innan ändringen träder i kraft. Enligt samma bestämmelse får en abonnent som inte godtar de nya villkoren säga upp avtalet utan att därmed drabbas av någon kostnad, avgift eller annan förpliktelse. Abonnenten ska i underrättelsen upplysas om sin rätt att säga upp avtalet. Under 2009 har PTS tagit fram allmänna råd som preciserar hur, när och om vad en abonnent bör underrättas i samband med en villkorsförändring.

Förväntad effekt: Tydligare regler om vad en skyldighet innebär medför att företagen behöver ägna mindre tid åt att tolka lagtexten, vilket i sin tur minskar den administrativa bördan.

Tidplan: De allmänna råden träder i kraft den 1 november 2009.

4.1.2.5 Årligt program rörande granskning av Postens prissättning

För att underlätta för Posten skickar PTS varje år ett granskningsprogram till Posten på förhand. Av programmet framgår vilka grundläggande data som Posten ska leverera och vid vilka tidpunkter. Detta skapar en större tydlighet om såväl materialets innehåll som tidpunkter för leverans. Härigenom ges Posten en bättre framförhållning som underlättar planering och framtagande av nödvändiga underlag.

4.1.2.6 Postens tillståndsvillkor

Artikel 14 i EG-direktiv 2008/6/EG som handlar om redovisning uppfattas av många som svårförståelig. I syfte att förenkla för Posten har PTS därför tydliggjort i Postens tillståndsvillkor vilka krav som ställs när det gäller tillämpningen av artikel 14.

4.1.2.7 Språkvård

Enligt språklagen (2009:600) som antogs 1 juli 2009 ska språket i offentlig verksamhet vara vårdat, enkelt och begripligt. Myndigheter har även ett särskilt ansvar för att svensk terminologi inom deras olika fackområden finns tillgänglig, används och utvecklas.

PTS arbetar kontinuerligt med att förbättra myndighetens språk. PTS har sedan 2005 en anställd språkkonsult. Under 2008 och 2009 har en särskild satsning på klarspråk i beslut gjorts. Sju myndighetsbeslut skickades till en extern språkkonsult som analyserade dem med hjälp av Klarspråkstestet (www.sprakradet.se/testet). Rapporten från denna analys har sedan använts som underlag för en serie workshoppar för alla på PTS som skriver beslut. Workshoparna har genomförts av myndighetens språkvårdare tillsammans med en klarspråksintresserad skribent.

4.1.2.8 Internationell samordning

Marknadsutvecklingen och den regulatoriska utvecklingen medför att PTS arbete i allt högre utsträckning internationaliserats och PTS deltar i stor utsträckning internationellt antingen i egenskap av regleringsmyndighet eller i egenskap av representant för Sverige. Det är viktigt att myndigheten i sina internationella kontakter förhåller sig på ett sådant sätt att syftena med dessa uppnås. Främst handlar det om att driva den europeiska harmoniseringen vilket förbättrar marknadens funktion och förenklar för företag och privatpersoner. Eftersom det inte finns någon tydlig skiljelinje mellan vad som är internationella frågor och nationella frågor medför också en effektiv samordning av de förra att PTS på ett bättre sätt kan utföra sitt uppdrag.

PTS internationella kontakter ska därför präglas av att myndigheten är selektiv och prioriterar i de internationella kontakterna samt lägger resurserna där de gör störst nytta. Vidare ska arbetet vara sakfrågeorienterat, med synsättet att frågans beskaffenhet ska stå i centrum, inte i vilket fora den kommer upp samt effektivt, genom att korrekta och väl förankrade underlag lämnas i tid. Slutligen ska myndigheten agera enhetligt.

Det övergripande syftet med PTS internationella arbete är att det ska leda till att PTS ska uppfylla sina mål om att alla i Sverige ska ha tillgång till effektiva, prisvärda och säkra kommunikationstjänster, bland annat genom främjande av internationell harmonisering. För att bättre uppfylla detta syfte inrättade PTS den 1 juli 2007 en funktion för samordning av internationella frågor samtidigt som ansvaret för internationella frågor låg kvar på respektive sakavdelning. Initialt arbetade en person med detta men det har sedan utvidgats till två personer. En av dessa personer har i stor utsträckning arbetat med Sveriges ordförandeskap och översynen av telekomdirektiven.

4.2 Åtgärder som pågår eller planeras att genomföras efter 2010

4.2.1 Åtgärder som minskar de administrativa kostnaderna

4.2.2 Övriga åtgärder som innebär en förändring i företagens vardag

4.2.2.1 Ny IT-lösning för tillståndsgivning (radiotillstånd)

PTS har en ambitiös målbild för sin tillståndsgivningsverksamhet avseende radio. Sverige ska under de kommande åren utvecklas mot att bli – och ses som – ett av de främsta exemplen i Europa på väl genomförda reformer av tillståndsgivningsprocesser. Därutöver ska Sverige ses som föregångsland

vad gäller att möta de behov på kvalitativa och snabba besked om radiotillstånd och tillgänglighet som alltmer krävs av företag, både tillverkare som tjänsteleverantörer. För att kunna nå dessa mål är det främst två huvudaktiviteter som myndigheten har fokuserat på:

- Arbeta fram nya IT-verktyg för att kunna tillhandahålla e-tjänster, e-hantering av interna handläggningsprocesser etc.
- Effektivisera handläggningsprocesserna för tillståndsgivning samt tillsyn

Myndigheten har initialt valt att fokusera på införandet av ett *Nytt IT-stöd*. Arbetet med *E-förvaltningen* ingår som en naturlig del i diskussionerna kring förändringar av berörda avdelningars verksamhet. Med *E-förvaltning* menas ”*inre effektivisering av förvaltningen genom ökat införande av automatiserad ärendehantering*”. För PTS del innebär detta att två huvudmål (till 2012) är att valda processer för handläggning av tillstånd är automatiserade samt att avdelningen har infört elektronisk dokumenthantering.

I 2008 års rapportering av vad som pågår på PTS avseende regelförenkling framfördes att myndigheten hade påbörjat ett arbete med att införa ett nytt internt stödsystem för planering och tilldelning av frekvenser.⁹ Detta arbete pågår alltjämt. Under 2008 och 2009 har PTS framförallt arbetat med att ta fram en detaljerad kravspecifikation för det nya systemet, och förberett för upphandlingen. En förhandlad upphandling har genomförts under senare delen av 2009 (val av leverantör har ännu inte skett). Övergången till det nya systemet kommer att ske stegvis – det påbörjas under 2010 och beräknas vara helt färdigt 2013.

Målet är att det nya systemet samt övriga förbättringsåtgärder ska ge ett flertal effektivitetsvinster – varav de främsta är:

- Effektivisering och förenkling av tillståndsarbetet
- Ökad tillgänglighet till de tjänster som myndigheten tillhandahåller

PTS arbetar således utifrån ansatsen att det är genom att förenkla för tillståndshavare att ansöka och få tillstånd, att effektivisera det interna arbetet samt att behålla eller öka kvaliteten på besluten som den röda tråden upprätthålls mellan den effektiva förvaltningen och de positiva effekterna för

---

⁹ Se regeringsrapport Post- och Telestyrelsens regelförenklingsarbete (PTS Dnr. 06-17149/69), s.4.

marknaden/företagen. Den effektiva förvaltningen ska bygga på långsiktighet vad gäller kvalitet och förutsägbarhet.

4.2.2.2 Fortsatt arbete med ny modell för spektrumavgifter

PTS fortsätter arbetet med att stegvis införa en ny modell för spektrumavgifter och utreder införandet av en ny avgiftsmodell för radiolänk och landmobil radio, samt luftfarts- och sjöfartsradio. Införande av en ny avgiftsmodell för dessa tjänster kan tidigast ske 2011 eftersom detta kräver förändringar och moderniseringar av det nuvarande IT-stödsystemet. Se vidare under **4.3.2.1** angående beskrivning av arbetet med en ny modell för spektrumavgifter.

4.2.2.3 Föreskrifter om undantag från anmälningsplikten

Syfte: Syftet är att det ska bli enklare för operatörerna att veta vilken verksamhet som är anmälningspliktig.

Beskrivning: PTS inledde under 2008 ett arbete med att bereda en föreskrift avseende undantag för anmälningspliktig verksamhet enligt 2 kap. 1 och 2 §§ LEK.

Förväntade effekter: När nya tjänster introduceras på marknaden kan det vara ett tidsödande arbete för företagen att bedöma om verksamheten faller under anmälningsplikten eller inte. En föreskrift om undantag kan komma att minska tidsåtgången för företagen, vilket även kan leda till minskade administrativa kostnader då en föreskrift om undantag kan göra det enklare för företagen att bedöma huruvida de är anmälningspliktiga eller inte.

Tidplan: Föreskriften planerades att träda i kraft under 2008, men tidsplanen har förskjutits då utredning fortfarande pågår.

4.3 Åtgärder som genomförts 2010 eller som pågår eller planeras att genomföras under 2010

4.3.1 Åtgärder som minskar de administrativa kostnaderna

4.3.1.1 Cookies

I LEK finns regler som avser att skydda privatpersoners integritet vid användande av elektroniska kommunikationsnät/-tjänster. Däribland finns en regel gällande utomståendes lagring av eller tillgång till redan lagrad information i abonnenters och användares terminalutrustning, främst avsedd att reglera användningen av s.k. cookies. En cookie är en textbaserad fil som en webbplats kan begära att få spara i webbplatsbesökarens dator. Enligt regeln krävs att den personuppgiftsansvarige för en webbplats lämnar information om huruvida cookies används på webbplatsen och till vad.

Syfte: Syftet med åtgärderna är att minska den tid som varje enskild företagare, som är skyldig att lämna information om cookies på sin webbplats, behöver lägga på att sätta sig in i lagens krav, göra nödvändiga tekniska utredningar samt utforma lämpliga informationstexter och ändamålsbeskrivningar.

Beskrivning: PTS tillhandahåller redan idag viss information om cookies på sin webbplats. Informationen kan dock förbättras och utvecklas. PTS avser att utforma tydlig generell information om cookies, riktad till allmänheten liksom specifik information om hur cookies kan kartläggas på en webbplats, vägledning för hur information om användningen av cookies på en viss webbplats bör utformas samt var på en webbplats sådan information bör placeras.

I korthet avser PTS genomföra följande åtgärder:

- Teknisk kartläggning och beskrivning av cookies:
Utredning av skillnader mellan olika typer av cookies, hur cookies fungerar och orsakerna till att man använder dem på en webbplats samt vilka de vanligaste användningsområdena för cookies är.
- Råd och anvisningar för kartläggning av cookies på en specifik webbplats:
Utredning i syfte att finna en lämplig och allmängiltig metod för att kartlägga vilka cookies som används på en specifik webbplats samt utforma lättbegripliga råd och anvisningar för hur metoden tillämpas på en enskild webbplats.
- Framtagning av anvisningar och mallar för informationskravet enligt LEK:
Utformning av mallar för webbplats-specifik information om cookies, vilken på ett tydligt och enhetligt sätt ska beskriva vilka typer av cookies som används på webbplatsen, till vad dessa används och varför (ändamålet med användningen).
- Utveckling av webbtjänst för sammanställning av cookie-information:
Utredning av möjligheterna att tillhandahålla en webbtjänst på PTS webbplats som företagare kan använda, dels för att säkerställa genomförande av alla moment som krävs för att sammanställa informationen som ska publiceras på företagarens webbplats, dels för att denna sammanställning ska gå snabbare än annars.

Hur åtgärden påverkar företagens administrativa kostnader: Efter att genomförande av samtliga åtgärder som redovisats ovan slutförts, samt utveckling och produktionssättning av den sistnämnda webbtjänsten kunnat ske, beräknas den tid som företagare behöver lägga ned - med anledning av tillämpning av regelverket rörande cookies - kunna halveras i förhållande till den tid som redovisats i Nuteks mätningar. Detta skulle innebära en

minskning av företagarnas administrativa kostnader med ca 90 miljoner kronor.

Tidplan: Genomförandet av åtgärderna påbörjas under december 2008 och beräknas vara slutfört under första halvåret 2010.

4.3.2 Övriga åtgärder som innebär en förändring i företagens vardag

4.3.2.1 Ny modell för spektrumavgifter

PTS tar årligen ut avgifter för att täcka direkta och indirekta kostnader för administration vid tillståndsgivning. PTS har nu tagit fram en ny modell för uttag av avgifter inom radioområdet, som ligger till grund för avgiftsföreskrifter för 2010.

Syfte: Den nya modellen ska skapa incitament för en mer effektiv spektrumanvändning. Den nuvarande modellen bygger på principen att tillståndshavaren betalar en avgift per radiosändare. Detta har fått till följd att den som innehar ett tillstånd men inte bygger och använder radiosändare, inte heller behöver betala någon avgift. Då finns risken att frekvensband inte används på ett effektivt sätt.

Beskrivning: Den nya modellen bygger på att tillståndshavaren betalar en avgift i enlighet med hur stort och vilket frekvensutrymme som disponeras. Modellen går att tillämpa för olika typer av radiotillstånd. Hur mycket avgifterna för enskilda tillståndshavare kommer att förändras framgår av PTS föreskrifter. Generellt kan sägas att tillståndshavare som har stort spektrum innehav och ingen eller låg utbyggnadsgrad kan få ökade avgifter. De tillståndshavare som har hög utbyggnadsgrad och litet spektrum innehav kan få minskade avgifter. PTS totala avgiftsuttag för radioområdet kommer dock inte att öka.

Förväntade effekter: Den nya modellen ska skapa incitament för en mer effektiv spektrumanvändning vilket ligger i linje med PTS spektrumpolicy. Modellen medför en förbättrad administrativ process eftersom enskilda tillståndshavare kan slippa inrapportering av radiosändares placering och omfattande fakturahantering. Eftersom den nya avgiftsmodellen grundas på spektrum innehav kan tillståndshavarna enkelt uppskatta kommande årsavgifter för såväl existerande sändarinstallationer som alternativa användningsområden, vilket bland annat gynnar andrahandsmarknaden.

Tidplan: Modellen kommer att införas stegvis under flera år för olika typer av radiotillstånd med början 2010. Först ut kommer block- och TV-tillstånd att vara. Beträffande det fortsatta arbetet med avgiftsmodellen, se ovan under

4.2.2.2.

4.3.2.2 Tydligare skyldighetsbeslut

Slutligt beslut förväntas meddelas under 2010 för följande marknader:

1. Tillträde (fysiskt) till nätinфраstruktur i grossistledet
2. Bredbandstillträde för grossistledet.
3. Terminerande avsnitt av hyrda förbindelser i grossistledet (inkl. minimiutbudet av hyrda förbindelser)
4. Tillträde rundradio (broadcasting)
5. Trunkavsnitt av hyrda förbindelse

Beskrivning av förenklingsåtgärden görs nedan under 4.4.2.2.

4.3.2.3 Ny IT-lösning för tillståndsgivning (radiotillstånd)

Se ovan under 4.2.2.1

4.3.2.4 Ledningskollen.se

Se ovan under 4.1.2.2.

4.3.2.5 Förenklad anmälan av anmälningspliktig verksamhet

Syfte: Att underlätta för företag, organisationer och enskilda personer att anmäla verksamhet som faller in under 2 kap 1 § LEK.

Beskrivning: På PTS webbplats finns det en anmälningsblankett för anmälningspliktig verksamhet. Blanketten har gjorts ifyllbar, dvs. man kan med hjälp av sin dator fylla i aktuella uppgifter. I dagsläget måste man dock skriva ut och skriva under anmälan, samt skicka in den till PTS för handläggning. När beslut om hur man ska hantera frågor som rör elektronisk identifiering och elektronisk signatur har fastställts inom myndigheten kommer det att vara möjligt med en helt elektronisk hantering liknande den som finns för VHF-tillstånden.

Förväntad effekt: Företag, organisationer och enskilda personer kan enkelt fylla i anmälan på PTS webbplats för att sedan elektroniskt skicka in den.

Tidplan: Projektet har av olika anledningar varit vilande under en tid men intentionen är att tjänsten ska kunna komma att utvecklas under 2010.

4.3.2.6 Ny översyn av PTS föreskrifter om undantag från tillståndsplikten för vissa radiosändare

Syfte: PTS har tre gällande föreskrifter om undantag från tillståndsplikten för vissa radiosändare. Efter en genomgång och bearbetning av dessa ska de nya föreskrifterna bli mer lättlästa.

Beskrivning: PTS fortsätter arbetet med att se över myndighetens föreskrifter om undantag från tillståndsplikt för vissa radiosändare. Förutom

att införa ytterligare undantag från tillståndsplikten arbetar PTS löpande med att göra föreskrifterna tydliga och mer överblickbara.

Förväntade effekter: De nya föreskrifterna ska bli mer lättlästa vilket gör det lättare för småföretagare och andra intresserade att ta reda på vilka slags radioanvändningar som är undantagna från tillståndsplikt i Sverige.

Tidplan: De nya föreskrifterna förväntas träda i kraft under 2010.

4.3.2.7 Språkvård

PTS avser fortsätta arbeta med att förbättra myndighetens språk, i alla typer av texter. Under 2010 kommer rutiner för terminologiarbetet på myndigheten att tas fram. Se vidare om språkvård ovan under 4.1.2.7.

4.3.2.8 Internationell samordning

I slutet av 2009 förstärktes funktionen med ytterligare en person vilket medför att samordningen kan förbättras ytterligare. Behovet har ökat beroende på ordförandeskapet samt de nya telekomdirektiv som är på gång.

Under våren 2010 kommer ett nytt arbetssätt att tas fram.

Under hösten 2010 och framåt kommer det att finnas ett arbetssätt för internationell samordning som är anpassad till PTS uppdrag och organisation, se även ovan under 4.1.2.8.

4.4 Åtgärder som genomförts fram till och med 2009

4.4.1 Åtgärder som minskar de administrativa kostnaderna

4.4.1.1 Cookies

För beskrivning av denna åtgärd och vad PTS planerar att göra, se ovan under 4.3.1.1.

4.4.1.2 Samordning av uppgiftsinsamling och marknadsanalyser

PTS arbete innebär att information om marknaden kontinuerligt måste samlas in från operatörer och allmänhet. Det är viktigt att informationsinsamlingen uppfyller de krav på kvalitet som finns i organisationen. Det är dessutom viktigt att alla på PTS har kännedom om insamlad data och att de använder den.

Operatörskontakterna är betydelsefulla för PTS och har under åren ökat i omfattning. Kontakterna med operatörerna sker i första hand med respektive operatörs kontaktperson.

Syfte: PTS har - i sitt arbete med marknadsanalyser och statistik - stärkt samordningen mellan PTS avdelningar. Syftet med att samordna är att uppnå ett mer ändamålsenligt och myndighetsgemensamt statistik- och

marknadsanalysarbete. Samordningen av insamling av information från operatörer har flera syften för PTS, nämligen följande.

- Minska uppgiftslämnarbördan för operatörerna
- Tydliggöra för operatörerna när data kommer att begäras in av PTS och vem som är ansvarig och till vad data ska användas
- Tydliggöra vem som är ansvarig och till vad data ska användas
- Internt tydliggöra vilken typ av data som inhämtas för närvarande och som kommer att inhämtas framöver
- Verka för en tydligare behovsstyrning i samband med beslut om inhämtning av data
- PTS har en bättre samsyn och förankring kring de behov av information som organisationen har.

Beskrivning: Samordningsansvaret ligger på Strategi- och kommunikationsavdelningen och samordning sker inom PTS för alla insamlingar av uppgifter. Det är av vikt att PTS arbetar *proaktivt*, dvs. förutser större förändringar och trender. Genom att prioritera områden och vara mer proaktiv ska statistikinsamlingen bidra till att ge PTS kunskap och en ökad förståelse om marknaden. Det är dessutom av vikt att PTS är *effektiv*, vilket innebär att samordning sker inom myndigheten och behoven diskuteras internt med utgångspunkt att minska uppgiftslämnarbördan för operatörerna och andra. Därutöver ska alla berörda inom myndigheten och operatörer ha beredskap och kunskap om att datainsamling är på gång. Internt ska PTS veta vilken statistik som insamlas, när den insamlas, när synpunkter och önskemål senast ska vara inkomma och hur statistiken kan användas. Operatörerna ska i god tid få kännedom om när PTS går ut och samlar in statistik.

Hur åtgärden påverkar företagens administrativa kostnader:

Uppgiftslämnarbördan är hög för operatörerna och därför är PTS angelägen om att minska den där det går. Genom samordning och diskussioner har t.ex. Svensk Telemarknad för halvåret minskat ytterligare i omfång, dvs. enkäten innehåller färre frågor. Dessutom skickas frågeformuläret liksom året innan inte ut till samtliga operatörer utan endast till de som sammantaget täcker 98 % av marknaden, vilket innebär att cirka 440 färre operatörer behöver besvara frågeformuläret.

Tidplan: Detta arbete pågår kontinuerligt på PTS.

Se även ovan under **4.1.1.1** beträffande nya åtgärder.

4.4.1.3 Möjlighet att skicka in tillståndsansökningar för radiolänk elektroniskt

PTS har infört möjligheten för företag att skicka in sina ansökningsblanketter för radiolänk elektroniskt som t.ex. pdf-filer istället för att dessa sänds in per brev. Detta minskar de administrativa kostnaderna för företagen då det dels

blir enklare för företagen att hålla ordning på sina ansökningar och dels för att behovet av att varje ansökan ska undertecknas av behörig firmatecknare har tagits bort.

4.4.1.4 Förenklad insamling av uppgifter för infrastruktur med hög överföringskapacitet (bredband)

Syfte: Att minska uppgiftsördan för aktörer som äger eller förfogar över elektroniska kommunikationsnät.

Beskrivning: PTS är ålagda av regeringen att kartlägga och analysera den faktiska och möjliga tillgängligheten till IT-infrastruktur i Sverige. För att fullgöra detta uppdrag hämtas uppgifter in från berörda aktörer. I syfte att minska den administrativa kostnaden som uppstår i samband med denna inhämtning av uppgifter, begär PTS in uppgifter elektroniskt. Detta möjliggör för respondenter att komma in med svar via e-post och kommunikation sker via den person som aktörerna själva utsett som kontaktperson. Därtill nyttjas tidigare insamlat material, varpå respondenter, som tidigare fått begäran om uppgifter från PTS, endast behöver ange om förändring skett sedan den tidigare mätpunkten. Begäran har därtill särskiljts så att aktörer endast tillsänts begäran för den eller de specifika tekniker där tillstånd finns (Fiber-LAN, WCDMA, CDMA2000, returaktiverade koaxialnät, xDSL samt BWA/FWA) och som därmed är av direkt relevans för dem.

PTS har även varit måna om att ta in synpunkter från aktörerna och nyttjat samråd med Näringslivets Regelnämnd (NNR). Detta har medfört att bifogade missiv kontinuerligt förbättrats, d.v.s. syfte och förklarande texter har blivit tydligare. Särskild kraft har lagts på att förklara syftet med undersökningen och återkoppla till aktörerna efter att undersökningen slutförts.

Förväntad effekt: Genom ovanstående förfarande minskar den tid det tar för aktörerna att uppfylla PTS begäran om uppgifter. Detta kan göras utan att kvalitén i informationen försämras. Förfarandet tydliggör också för aktörerna varför uppgifterna behöver samlas in (regeringens intentioner) och minskar därmed den upplevda ovissheten om relevansen i uppgiftsinhämtningen. Under 2009 har antalet frågor (både via telefon och via mejl) kring de begärda uppgifterna kraftigt minskat. Detta indikerar tydligt att aktörerna fått lättare att hantera PTS begäran.

Den estimerade effekten av ovan nämnda åtgärder innebär att tidsåtgången för den totala administrationen - för ett flertal aktörer - har kunnat minskas från ett par dagar till ett par timmar. I de fall där inga förändringar skett sänks svarstiden och därmed administrationskostnaden till ett par minuter. Översatt i ekonomiska termer blir effekten därmed en påtagligt sänkt alternativkostnad.

Tidplan: Den nya ansatsen för inhämtning av uppgifter driftsattes under hösten 2008.

4.4.1.5 Internationell roaming

Syfte: Att minska de administrativa kostnaderna för företagarna och göra det mindre betungande än vanligt när det gäller rapportering av underlag som avser internationell roaming.

Beskrivning: Under sommaren 2007 trädde förordningen om röstroaming¹⁰ i kraft, vilken är avsedd att i första hand gälla i 3 år. Målet med förordningen är att införa ett gemensamt system för att säkerställa att användare av allmänna mobiltelefonnät under resor i EU-länder inte betalar oskäligt mycket för roamingtjänster när de ringer eller tar emot rösttelefonisamtal. De nationella regleringsmyndigheterna ska bevaka och övervaka att denna förordning följs inom deras respektive territorier. EU-kommissionen ska samtidigt bedöma om målen i denna förordning uppnåtts, samt se över utvecklingen av avgifterna för röst- och datakommunikationstjänster för roamingkunder och, i lämpliga fall, ge rekommendationer avseende behovet av att reglera dessa tjänster.

För att följa upp prisutvecklingen samlar ERG två gånger per år in uppgifter om roamingpriser för röstsamtal liksom för SMS och dataroaming inom EU. De insamlade uppgifterna sammanställs sedan starten (kvartal 2, 2007) kvartalsvis i en rapport till Kommissionen. Rapporterna är avsedda att ligga till grund för Kommissionens översyn i slutet av 2008. Datainsamlingen ser i dagsläget ut att fortsätta ytterligare ett par år eftersom en förlängning av regleringen är föreslagen.

Vid varje datainsamling får respektive regleringsmyndighet från ERG ett formulär i form av ett excel-dokument som de nationella mobiloperatörerna ska fylla i och sedan skicka tillbaka till regleringsmyndigheten. PTS sammanställer det svenska underlaget och skickar det sedan vidare till ERG. De uppgifter som efterfrågas i denna datainsamling är till vissa delar desamma som PTS samlar in för rapporten "Svensk Telemarknad", vilket innebär att de svenska mobiloperatörerna har varit tvungna att till PTS sända in samma underlag två gånger. För att effektivisera mobiloperatörernas arbete och inte göra det mer betungande än nödvändigt så har PTS - genom samråd mellan berörda sakavdelningar inom myndigheten - under 2008 tagit bort den del i frågeformuläret för "Svensk Telemarknad" som tidigare berörde internationell roaming. Mobiloperatörerna får nu endast formuläret från ERG att fylla i, vars underlag sedan även används till rapporten "Svensk Telemarknad". Fler förenklingar redovisas även ovan under 3.3. förslag 14.

---

¹⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 717/2007 av den 27 juni 2007 om roaming i allmänna mobiltelefonnät i gemenskapen och om ändring av direktiv 2002/21/EG

Förväntad effekt: Då den del som avser internationell roaming i rapporten för Svensk telemarknad tagits bort, förväntas detta minska den arbetstid det tar för företagen att uppfylla PTS krav på rapportering av underlag för detta område.

Tidplan: Förändringarna genomfördes under 2008.

4.4.1.6 Föreskrifter om spektrumauktioner

Syfte: Föreskrifterna om spektrumauktioner innebär att det finns en föreskrift innehållandes de grundläggande reglerna för hela den administrativa processen som uppkommer i samband med allmän inbjudan till ansökan om tillstånd att använda radiosändare med tilldelning genom auktion.

Beskrivning: PTS föreskrifter medför gemensamma bestämmelser för ansöknings- och tilldelningsförfarande i samband med allmän inbjudan till ansökan om tillstånd att använda radiosändare med tilldelning genom auktion. Föreskrifterna omfattar en uppsättning nödvändiga regler som, i kombination med PTS beslut i varje enskilt fall om att begränsa antalet tillstånd inom ett visst frekvensutrymme samt allmän inbjudan till ansökan, ska styra urvalsprocessen vid kommande auktioner.

Förväntade effekter: Föreskrifterna ger företag en överblick över PTS arbetsmetod vid auktionsförfaranden. Ökad förutsebarhet förbättrar underlaget i samband med affärsmässiga överväganden. Tidsvinsterna gör det möjligt för aktörerna att få snabbare åtkomst till frekvensspektrum och tidigareläggning av tjänsteutbud. Föreskrifterna gör det enklare att analysera reglerna och att analysera förutsättningarna för auktionen för den enskilde företagaren som överväger att delta som budgivare. Föreskrifterna innehåller således färre informationskrav, till exempel vad gäller registerutdrag, finansiell ställning och krav på försäkran om tidigare återkallelse av tillstånd.

Tidplan: Föreskrifterna har beslutats av PTS styrelse den 29 maj 2008 och trädde i kraft den 1 juli 2008.

4.4.1.7 Insamling av operatörsstatistik till rapporten Svensk telemarknad, underlag för SMP-beslut m.m.

Syfte: Att underlätta för teleoperatörer m.fl. att lämna underlag till PTS rapport Svensk telemarknad, till marknadsbedömningar och myndighetsbeslut om betydande markandsinflytande samt till underlaget för beräkning av den årsavgift som PTS fakturerar de anmälningspliktiga aktörerna.

Beskrivning: Från och med 2008 tas omsättningsuppgifterna in genom samma frågeformulär som används för PTS operatörsstatistik. PTS har därutöver inlett ett samarbete med övriga nordiska länders tillsynsmyndigheter för att i högre grad införa enhetliga definitioner av den

statistik som lämnas till myndigheten. Framför allt är enhetliga definitioner en vinst för de operatörer som har verksamhet i flera av de nordiska länderna. Frågeformuläret skickas ut två gånger per år och höstens frågeformulär är mindre till omfånget än vårens. Nytt för 2008 är att frågeformuläret skickas ut till en begränsad mängd operatörer (ca 10 % av det tidigare antalet) samt att mängden frågor har reducerats ytterligare. PTS har sedan en tid tillbaka en marknadsstatistiksamordnare som har till uppgift att se till att myndigheten samlar in rätt uppgifter och att uppgifterna används. Samarbetet mellan de nordiska länderna påbörjades under våren 2007 och gruppen träffas nu regelbundet ca två gånger per år.

Förväntade effekter: Samordningen inom myndigheten innebär en minskad uppgiftslämnarvärda för operatörerna. Att nu även underlaget för beräkning av de anmälningspliktiga aktörernas årsavgift till PTS tas in genom samma frågeformulär samt att antalet frågor och antalet bolag som ska besvara höstens frågeformulär minskats kraftigt, leder till en inte obetydligt minskad uppgiftslämnarvärda för operatörerna.

Tidplan: Arbetet med att förenkla uppgiftslämnandet fortsätter kontinuerligt och är något som PTS arbetat mycket med inom det här området de senaste åren.

4.4.1.8 Förenklad inhämtning av omsättningsuppgifter

Under 2008 samordnades inhämtningen av omsättningsuppgifter inför faktureringen av avgifter med inhämtningen av uppgifter till operatörsstatistiken, Svensk telemarknad, SMP-beslut samt uppgifter till SCB, se ovan 4.4.1.7. Detta fungerade mycket väl och gav tidsbesparingar både till myndigheten och till operatörerna. Inhämtandet av uppgifter för 2009 kommer att ske samma sätt.

4.4.1.9 Förenkla möjligheterna att lämna uppgifter till PTS webbplats för prisjämförelser

Syfte: Syftet med att förbättra operatörernas webbgränssnitt är att följa marknadsutvecklingen vad gäller prismodeller och göra det enklare för operatörerna att registrera sina uppgifter. Uppgifter som lämnas till Telepriskollen sparas av PTS i en databas. Underlaget i databasen används av PTS för att genomföra analyser av prisutvecklingen på marknaden för elektronisk kommunikation. Dessa analyser används som underlag till PTS marknadsanalyser och till beslut om marknadsinflytande enligt LEK samt i PTS rapport Prisutvecklingen för telefoni och Internet i Sverige.

Beskrivning: PTS har en gemensam webbplats för prisjämförelser och information om tjänstekvalitet, Telepriskollen. Telepriskollen ska visa oberoende och korrekt information om priser och kvalitet vad gäller fast telefoni, mobiltelefoni, Internet och paketerbjudanden. I samband med

införandet av Telepriskollen skapades även ett nytt webbgränssnitt för operatörerna att via Internet registrera sina prisuppgifter. PTS genomför kontinuerligt förbättringar och anpassningar av Telepriskollen. I samband med införande av paketjämförelser under 2009 har operatörerna fått ett utökat administrativt stöd för att underlätta registreringen av produkterna. **Förväntad effekt:** Den administrativa bördan för företagen minskar då det blir lättare att uppdatera priser och information på webbplatsen för prisjämförelser. Genom att samma underlag kan användas till både Telepriskollen och PTS prisanalyser, begränsas uppgiftslämnarbördan för operatörerna. Telepriskollen är därutöver ett instrument för operatörerna att nå ut till potentiella kunder med information om erbjudanden och marknadsföra sina varumärken. Telepriskollen ska dock främst ses som en service till konsumenterna och möjliggöra för dem att fatta medvetna beslut om vilka tjänster de ska köpa baserat på tillförlitlig och opartisk information. Slutligen kan påpekas att även småföretagare kan uppträda som konsument i detta sammanhang, varför Telepriskollen även ur den aspekten är positiv för företagare.

Tidplan: PTS arbetar kontinuerligt med att förbättra Telepriskollen.

4.4.2 Övriga åtgärder som innebär en förändring i företagens vardag

4.4.2.1 Ny IT-lösning för tillståndsgivning (radiotillstånd)

I 2008 års rapportering av vad som pågår på PTS avseende regelförenkling framfördes att myndigheten hade påbörjat ett arbete med att införa ett nytt internt stödsystem för planering och tilldelning av frekvenser. Detta arbete pågår alltjämt. Under 2008 och 2009 har PTS framförallt arbetat med att ta fram en detaljerad kravspecifikation för det nya systemet, och förberett för upphandlingen. En förhandlad upphandling har genomförts under senare delen av 2009 (val av leverantör har ännu inte skett). Se vidare om detta arbete ovan under 4.2.2.1.

4.4.2.2 Tydligare skyldighetsbeslut

Syfte: Inom PTS har sedan år 2006 pågått en översyn av myndighetens SMP-beslut i syfte att klarlägga huruvida en annan utformning av besluten skulle underlätta för operatörerna att utläsa vilka skyldigheter och rättigheter som gäller för marknadens parter.

Beskrivning: Regeringen har uppdragit åt PTS att beskriva hur myndigheten arbetar för att öka precision i beslut om skyldigheter enligt 4 kap. 4 § samt 5 kap. 13-14 §§ LEK och vilka åtgärder som vidtagits för att uppnå detta. PTS har den 13 juni 2008 publicerat rapporten Precision i beslut –

Regeringsuppdrag om precision i beslut och redovisning av överklagandetider (PTS-ER-2008:14).

Inom PTS har sedan år 2006 pågått en översyn av myndighetens SMP-beslut i syfte att klarlägga huruvida en annan utformning av besluten skulle underlätta för operatörerna att utläsa vilka skyldigheter och rättigheter som gäller för marknads parter. PTS har under våren - vintern 2007 påbörjat arbetet med att ta fram nya beslut på marknaderna för originering, förmedling och terminering av samtal samt LLUB och bitströmstillträde. PTS har även genomfört en analys av marknaden för svart fiber som marknads aktörer har inbjudits att kommentera.

PTS utreder frågan om prisnivåer ska specificeras i skyldighetsbeslut. PTS kommer att så långt möjligt ytterligare försöka precisera och exemplifiera begrepp som ”rättvist och skäligt pris”, ”rimlig begäran”, ”icke-diskriminering”, ”tillgång till information”, ”tillhörande installation” samt vad som ska ingå i ett referenserbjudande.

PTS har arbetat med att ta fram en gemensam disposition för de nya besluten i syfte att hitta en modell som ska förbättra beslutens struktur. PTS arbetar även med att förtydliga argumentationen samt precisera skyldigheterna i besluten. Under hösten 2007 har PTS haft löpande kontakt med en retoriker angående disposition och utformning av beslutsförslagen.

PTS kommer under år 2008- 2010 att samråda beslutsförslagen i fråga om marknadsavgränsning, SMP-bedömning och skyldigheter med operatörerna, Konkurrensverket samt Europeiska kommissionen.

Sammanfattningsvis har PTS bl.a. vidtagit följande åtgärder;

- En omorganisation som inneburit en slopad funktionsuppdelning
- Kartläggning av tidigare erfarenheter
- Ökad kontakt med marknads aktörer
- Förtydligade riktlinjer för samarbetet mellan KKV och PTS
- Utarbetat en ny disposition för de nya SMP-besluten
- PTS har lämnat förslag till ändringar i LEK angående tydligare regler vid definitionen av operatör och företag samt införande av en företagsintern överföring av SMP-status och skyldigheter.

Förväntade effekter: Att bedöma vilka skyldigheter och rättigheter som gäller för marknads parter kan vara ett tidskrävande arbete för företagen. Ett tydligare skyldighetsbeslut kan komma att minska företagens administrativa kostnader då en tydligare utformning av beslutet kan tydliggöra gällande skyldigheter och rättigheter.

Tidplan: Slutligt beslut har den 4 november 2009 meddelats för

- Tillträde tv (broadcasting)
- Tillträde till det allmänna telefont nätet via en fast anslutningspunkt – för hushåll och andra kunder
- Samtalsoriginering i det allmänna telefont nätet via en fast anslutningspunkt
- Samtalssterminering i individuella allmänna telefont nät via en fast anslutningspunkt (inkl. transitering)

Intentionen är att besluten för de återstående marknaderna ska vara klara under 2010.

4.4.2.3 Ändrade tillståndsvillkor för radiosändare

Syfte: De nya teknik- och tjänsteneutrala tillståndsvillkoren, som inte är ihopkopplade med utbyggnadsvillkor, ska underlätta för tillståndshavare att utnyttja tilldelade frekvenser på ett mer effektivt sätt.

Beskrivning: PTS har ändrat tillståndsvillkoren för 3,4-3,6 GHz-bandet och gjort dem teknik- och tjänsteneutrala. Tillståndshavare kommer, så länge de håller sig inom tillståndsvillkorens ramar, tillåtas full mobilitet i bandet och kravet på utbyggnad tas bort. Tillståndshavare får således möjlighet att grunda utbyggnaden på marknadens efterfrågan, både gällandes typ av tjänst, på vilken plats och i vilken utsträckning tjänsten ska erbjudas. Motsvarande tillståndsvillkor användes vid tilldelningen av 2,6 GHz-bandet.

Förväntade effekter: De ändrade tillståndsvillkoren ska göra det möjligt för tillståndshavare att utnyttja tilldelade frekvenser på ett mer effektivt sätt.

Genom att PTS endast sätter yttre ramar för frekvensområdets användning slipper tillståndshavare belastas av den administrativa börda det innebär att ansöka om förändrade tillståndsvillkor hos myndigheten.

Tidplan: PTS har påbörjat arbetet med teknik- och tjänsteneutrala tillståndsvillkor som inte är ihopkopplade med utbyggnadsvillkor. Arbetet är slutfört för 2,5-2,69 och 3,4-3,8 GHz-banderna. Arbetet med övriga blocktilldelade frekvensområden kommer att fortsätta under 2009.

4.4.2.4 Ändring av anmälningsblankett/uppdateringsblankett för anmälningspliktig verksamhet (Förenklad blankett om anmälan)

Syfte: Att minska tidsåtgången för företag, organisationer och enskilda personer när det gäller att ange sin verksamhetsbeskrivelse. Syftet är även att underlätta för ovan nämnda aktörer att inkomma med personnummer för att på så sätt kunna använda sig av vissa e-tjänster.

Beskrivning: På PTS webbplats finns det en anmälningsblankett samt en uppdateringsblankett för anmälningspliktig verksamhet. Det har visat sig att tidsåtgången för företagens hantering av blanketten skiljer sig åt och det

har inkommit förslag att PTS förväntning på verksamhetsbeskrivningen ska anges på blanketten t.ex. ”max 5 rader”, se ovan under 3.3, förslag 21. PTS har även infört vissa e-tjänster där personnummer behövs för att kunna utnyttja tjänsterna. Som en följd av detta kommer blanketten för anmälan att uppdateras på så sätt att kontaktpersonen för den anmälningspliktiga verksamheten, i samband med en anmälan eller en uppdatering av en tidigare anmälan, kan ange sitt personnummer.

Förväntade effekter: Företag, organisationer och enskilda kan på ett enkelt och smidigt sätt i samband med en anmälan eller uppdatering av en tidigare anmälan till PTS, ange sitt personnummer i syfte att använda sig av vissa e-tjänster. Vidare kan tidsåtgången, vid hanteringen av anmälningsblanketten, komma att minska då PTS idag har tydliggjort förväntan på verksamhetsbeskrivningen genom att ange ”max 5 rader” på blanketten.

Tidplan: Ändringarna har genomförts.

4.4.2.5 Förbättrade ansökningsblanketter avseende radiotillstånd

Synpunkter har framförts från näringslivet vad gäller struktur och utformning av PTS ansökningsblanketter för radiotillstånd.

PTS har under 2008 och 2009 arbetat med att revidera de blanketter som används vid ansökan om tillstånd för användning av radiosändare.

Revideringen syftar dels till att tydliggöra vilken blankett som ska användas vid ansökan, dels att förenkla och harmonisera blanketternas innehåll och utseende. Arbetet med ansökningsblanketterna tar i beaktande flera av de synpunkter som framförts från näringslivet, se ovan under 3.3, förslagen 7 och 27 .

Tidplan: En ny uppsättning blanketter har introducerats i början av 2009.

4.4.2.6 Tydligare information på PTS webbplats – vissa radiotillstånd

PTS har under 2008 och 2009 arbetat med att förbättra informationen på PTS webbplats angående hantering av individuella tillstånd för radiosändare och frekvenskoordinering. Ny information finns framtagen kring PTS hantering av frekvenser för bland annat satellitkommunikation och trådlösa mikrofoner. För övriga områden förväntas informationen på PTS webbplats vara uppdaterad i slutet av 2009.

4.4.2.7 Nummerfrågor

Syfte: Åtgärdens syfte är att förenkla administrationen vid ansökan av nummertillstånd och därigenom minska arbetsbördan och kostnaderna för operatörerna.

Beskrivning: Det finns sedan den 1 januari 2008 möjlighet att skicka in nummeransökan genom att skriva under ansökan och skanna in dokumentet

och skicka med e-post. Blanketten har även gjorts med möjligheten att fylla i ansökan på skärmen istället för att skriva ut den först och fylla i för hand.

Hur åtgärden påverkat företagens administrativa kostnader: Syftet med åtgärden är bland annat en enklare hantering vid ansökan av nummertillstånd för operatörerna. PTS hoppas att detta leder till en minskad arbetsbörda för operatörerna i samband med ansökningar av nummertillstånd och därigenom minskade kostnader.

Förväntade effekter i övrigt för företagen samt övriga effekter: Det blir en förenkling av processen med ansökan av nummertillstånd.

Tidplan: Åtgärden är i drift sedan den 1 januari 2008.

4.4.2.8 Konsumentavdelningens nya rutiner för tillsyn

Syfte: Att i konsumentavdelningens tillsynsarbete korta ledtiderna och snabbare komma till det beslut eller den åtgärd som med hänsyn till tillgängliga resurser kan antas leda till bäst effekt för konsumenterna.

Beskrivning: Konsumentavdelningen ansvarar för tillsyn avseende reglerna i 5 kap. LEK. Konsumentavdelningen definierar tillsynsprocessen på följande sätt. Hanteringen av de signaler som kommer in oavsett om de leder till ett formellt (diariefört) tillsynsärende eller inte, åtgärder som vidtas för att övervaka att operatörerna följer regelverket oavsett om tvångsåtgärder enligt LEK används eller inte samt förberedelse, genomförande, redovisning och uppföljning av formella tillsynsärenden. Konsumentavdelningen har kartlagt tillsynsprocessen och har därefter tagit fram nya rutiner för tillsynsarbetet.

Hur åtgärden påverkar företagens administrativa kostnader: För operatörerna kommer de nya rutinerna att innebära färre tillfällen då de behöver svara eller yttra sig till PTS, snabbare handläggning och ökad tydlighet vad gäller åtgärder och tidsplaner.

Tidplan: De nya rutinerna för tillsyn kommer att tillämpas löpande i tillsynsarbetet från och med 2009.

4.4.2.9 Reviderade upphandlingsrutiner avseende tjänster och försök för personer med funktionsnedsättning

Syfte: Att PTS ska få rätt leverans från början vid upphandling av tjänster och försök.

Beskrivning: Konsumentavdelningen har bl.a. i uppdrag att upphandla tjänster och försök för personer med funktionsnedsättning. Som leverantörer av dessa tjänster och försök uppträder allt från myndigheter till ideella föreningar, tele- och bredbandsleverantörer, utvecklingsföretag, universitet och forskningsinstitut m.m. Under året har rutinerna för upphandling reviderats så att PTS blir tydligare i sin kravställning gentemot leverantörerna.

Hur åtgärden påverkar företagens administrativa kostnader: De reviderade rutinerna – med tydligare kravställning – minskar den tid som leverantörerna behöver lägga på löpande frågor samt åtgärder på grund av fel leveranser och korrigeringar i efterhand.

Tidplan: Upphandlingsrutinerna används löpande i upphandlingsarbetet.

4.4.2.10 Administration av nummerplaner

Syfte: Åtgärden ämnar förbättra PTS interna process vid administration av nummerplanerna och göra det möjligt för operatörerna att ansöka om nummertilldelning via en e-tjänst samt skapa nya funktioner för utbyte av information med SNPAC. Syftet med detta är en enklare hantering av nummer för operatörerna.

Beskrivning: PTS har lanserat e-tjänster på PTS webbplats avseende administration av nummerplaner. Ett nytt IT-stöd har tagits fram vilket ska kunna

Ta emot elektroniska ansökningar (inklusive återkallelse, överlåtelse etc.) om nummertillstånd inkomna till PTS

- Elektroniskt hantera inkomna ansökningar (inklusive återkallelse, överlåtelse etc.) om nummertillstånd
- Fatta beslut avseende nummertillstånd elektroniskt
- Ta emot och hantera information från SNPAC om porterade nummer
- Överföra information om telefoninummerplanen till SNPAC
- Presentera information över tilldelade nummer i realtid på PTS webbplats och erbjuda lämpliga sökmöjligheter för operatörerna och allmänheten

Hur åtgärden påverkar företagens administrativa kostnader: Syftet med åtgärden är bland annat en enklare hantering av nummer genom att göra det möjligt för operatörerna att ansöka om nummertilldelning via en e-tjänst. Detta hoppas PTS leda till en minskad arbetsbörda för operatörerna i samband med ansökningar av nummertillstånd och därigenom minskade kostnader.

Förväntade effekter i övrigt för företagen samt övriga effekter:

Hanteringen av nummer blir enklare för operatörerna – både när det gäller tilldelad nummerkapacitet och nummerkapacitet som operatörerna avser att ansöka om. Nummerplanen blir dessutom mer lättillgänglig för allmänheten.

Tidplan: E-tjänsterna lanserades i oktober respektive december 2009.

4.4.2.11 Samråd med Konkurrensverket (KKV)

Syfte: Syftet med de gemensamma riktlinjerna är att säkerställa att båda myndigheternas kompetensområden beaktas i analysarbetet så att kvaliteten upprätthålls. Syftet med övrigt samarbete är att, förutom att tillvarata myndigheternas kompetenser och därigenom uppnå en hög kvalitet i

myndigheternas produkter, genom gemensamma åtgärder minska antalet aktiviteter som kräver arbete från operatörerna.

Beskrivning: PTS samråder med KKV i arbetet med marknadsanalyser avseende de olika delmarknader som kommissionen identifierat inom sektorn för elektroniska kommunikationer. Inför arbetet med revisionen av de beslut som PTS fattat på dessa delmarknader har PTS tillsammans med KKV enats om gemensamma riktlinjer för samarbetet mellan myndigheterna. Samarbetet med KKV har utvecklats med tiden. Exempelvis har PTS och KKV gemensamt gått ut med en enkät (uppgiftsinhämtning) till operatörer rörande området svart fiber eftersom båda myndigheterna arbetade med frågan samtidigt. Ett annat exempel på samarbete är KKV:s regeringsuppdrag där de ska lämna konkreta förslag för att förbättra konkurrensen i Sverige. PTS bidrar med kompetens och information inom området för elektronisk kommunikation.

Förväntad effekt: På så sätt underlättar detta samarbete för marknadens aktörer, genom att besluten blir allsidigt belysta och håller hög kvalitet. Gemensamma aktiviteter såsom gemensamt utskick av enkät till operatörerna, minskar direkt operatörernas arbetsbelastning.

Tidplan: Löpande arbete samt tidsbegränsat t.o.m. kvartal 1 2009 vad gäller KKV:s regeringsuppdrag.

4.4.2.12 Omarbetning av webbplatsen pts.se

Enligt genomförda undersökningar har det visat sig att det framförallt är företagare som har svårt att hitta på PTS webbplats. Bl.a. därför har PTS arbetat med att omarbeta myndighetens externa webbplats pts.se. Den nya omarbetade webbplatsen lanserades i februari 2008 och innebär att det finns en branschgång i syfte att underlätta för framförallt företagare att kunna hitta relevant information.

PTS arbetar kontinuerligt med att utveckla webbplatsen och gör det efter att lyssna på användarnas synpunkter. I det arbetet ingår även att göra webbplatsens innehåll mer tillgängligt genom struktur och språk.

4.4.2.13 Översyn av PTS föreskrifter om undantag från tillståndsplikten för vissa radiosändare

Ytterligare undantag från tillståndsplikten har genomförts under 2008 och 2009.

Syfte: De nya föreskrifterna medför dels ytterligare undantag från tillståndsplikt för radiosändare och dels fortsatt förenkling av föreskrifterna för att göra dem mer lättlästa.

Beskrivning: PTS har fortsatt arbetet med att se över myndighetens föreskrifter om undantag från tillståndsplikt för vissa radiosändare.

Översynen har utmynnat i PTSFS 2008:4 - Föreskrifter om ändring i PTS

föreskrifter (PTSFS 2007:4) om vissa undantag från tillståndsplikten för vissa radiosändare samt PTSFS 2008:5 - PTS allmänna råd till föreskrifter om undantag från tillståndsplikt för vissa radiosändare. Under våren 2009 har EG-kommissionen slagit fast om ytterligare harmonisering av radiospektrum varför PTS beslutat om ytterligare undantag från tillståndsplikt för vissa radiosändare. De nya föreskrifterna och allmänna råden trädde ikraft den 1 oktober 2009.

Förväntade effekter: De nya föreskrifterna utökar möjligheterna för konsumenter och andra användare att utnyttja radioteknik för olika ändamål utan den administrativa och kostnadsmissiga börda det innebär att söka och inneha tillstånd hos PTS. De förenklade föreskrifterna är också mer lättlästa vilket gör det lättare för småföretagare och andra intresserade att ta reda på vilka slags radioanvändningar som är undantagna från tillståndsplikt i Sverige.

Tidplan: Föreskrifterna och de allmänna råden har beslutats av PTS styrelse och trädde i kraft den 1 oktober 2008 respektive 1 oktober 2009.

4.4.2.14 Elektroniskt system för spektrumauktioner

PTS har upphandlat ramavtal med två olika företag som kan tillhandahålla elektroniska system för spektrumauktioner. Båda företagen har använts framgångsrikt för två olika auktioner.

4.4.2.15 Införande av elektronisk fakturahantering

Under 2008 har elektronisk fakturahantering införts inom staten. Det är huvudsakligen myndigheternas inkommande fakturor (leverantörsfakturor) samt intern fakturering inom koncernen staten som berörs. Eventuellt kommer även andra kunder än statliga myndigheter att under 2010 ges möjlighet att få sina avgiftsfakturor elektroniskt.

5 Åtgärder på EU-området

5.1 Nya förslag på förenklingsåtgärder på EU-nivå som tillkommit sedan handlingsplanen 2008/09

5.1.1 Cookie-bestämmelsen (art. 5.3 Privacy-direktivet)

PTS har inom arbetet med översynen av ekom-direktiven varit kritisk till en föreslagen förändring av den s.k. cookiebestämmelsen. Bakgrunden är att det har föreslagits av kommissionen att artikeln (art 5.3 Privacy-direktivet) avseende bl.a. cookies, som redan är mycket vid i sin tillämpning, ska innefatta *all* lagring och hämtning av information. Detta innebär att bestämmelsen blir tillämpbar vid alla tillfällen när någon hämtar eller lagrar information från en terminalutrustning oavsett om så sker över ett kommunikationsnät eller inte. Bestämmelsens tillämpning blir således betydligt vidare i sitt omfång och bestämmelsens koppling till området elektronisk kommunikation riskerar även att bli otydlig. PTS är således kritisk till utvidgningen och har fått gehör för detta synsätt av regeringen. Sverige har dock inte fått något gehör för frågan i ministerrådet.

Förändringen riskerar att leda till betydande ökning av de administrativa kostnaderna inom cookie-området. Det är ju just inom detta område som PTS arbetar så aktivt med att försöka minska kostnaderna. Denna kostnad är för övrigt den största i mätningen inom kommunikationsområdet. Se vidare angående PTS åtgärder inom detta område ovan under [4.3.1.1](#).

5.1.2 Radio- och teleterminalutrustningsdirektivet

Av artikel 6.4 i radio- och teleterminalutrustningsdirektivet (1999/5/EG) framgår att tillverkare eller motsvarande som vill sätta en radioutrustning på marknaden i någon medlemsstat och radioutrustningen använder frekvenser som inte är harmoniserade inom gemenskapen, ska tillverkaren anmäla sin avsikt att sätta produkten på marknaden till den nationella frekvensmyndigheten minst fyra veckor innan produkten sätts på marknaden. Bestämmelsen har i Sverige genomförts genom 27 - 29 §§ i PTS föreskrifter (PTSFS 2004:7 med senare ändringar) om krav m.m. på radio- och teleterminalutrustning.

Anmälningsskyldigheten i artikel 6.4 medför en stor administrativ börda för företag som vill sätta radioutrustning på marknaden i EU. PTS kan inte se att regeln fyller något egentligt syfte utifrån frekvensmyndigheternas grundläggande uppgift, nämligen att radiospektrum ska användas effektivt och att skadlig störning inte ska uppkomma.

5.2 Pågående eller planerade förenklingsåtgärder på EU-nivå

PTS deltar i stor utsträckning i internationellt arbete på EU-nivå. Arbetet syftar bl.a. till att nå en europeisk harmonisering mellan länder inom områdena elektronisk kommunikation och post.¹¹ Det ska leda till att i större utsträckning skapa ett gemensamt regelverk för att minska inträdeshinder och förenkla etableringar i en ny region. Arbetet har betydelse för europeisk industri och bidrar till att öka den fria rörligheten när det gäller varor och tjänster inom telekomområdet i Europa.

Nedan följer några exempel på arbeten som pågår på EU-nivå.

Översynen av direktiven för elektronisk kommunikation

Kommissionen har, inom ramen för sin översyn av direktiven inom området elektronisk kommunikation, arbetat med att publicera förslag till nya direktiv. PTS har deltagit genom lämnande av synpunkter inom ramen för översynen och utgjort ett stöd till Näringsdepartementet. Det grundläggande syftet med direktiven är att få en mer enhetlig lagstiftning inom området elektronisk kommunikation för hela EU. Arbetet med översyn av direktiven beräknas vara klart under 2009.

Harmonisering av regler och föreskrifter inom spektrumområdet.

PTS deltar löpande i flertalet internationella fora för harmonisering av regler och föreskrifter om spektrumanvändning inom gemenskapen. Samråd har även hållits med nationella och internationella organisationer avseende standardiseringsarbetet och det svenska arbetet med bevakning av handelshinder.

Arbetet syftar bl.a. till att nå en europeisk harmonisering mellan länder vad gäller användning av frekvensspektrum.

Införandet av tjänstedirektivet

PTS ansvarar för en liten del av elektroniska förfaranden i samband med tjänstedirektivet.¹² Tjänstedirektivet innebär att EU-länderna ska genomföra administrativa förenklingar (Artikel 5). Sverige har startat ett projekt i enlighet med kravet att skapa en s.k. Single Point of Contact (POC). Detta görs främst av Tillväxtverket men även andra myndigheter är involverade. POC kommer att ha information om alla regler respektive möjlighet att

---

¹¹ PTS deltar i internationellt arbete på EU-nivå (RSPG m.fl.), samt inom CEPT (The European Conference of Postal and Telecommunications Administrations).

¹² Direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden

ansöka om tillstånd som behövs för att etablera sig som tjänsteleverantör gällande det 80-tal tjänsteslag som omfattas av tjänstedirektivet.

PTS kommer som tillsynsmyndighet av utfärdare av kvalificerade certifikat att upprätta en lista över utfärdare av kvalificerade certifikat i Sverige. Listan utarbetas i enlighet med EU-kommissionens beslut och tillhörande specifikation¹³. Listan kommer att användas för att svenska myndigheter ska kunna motta elektroniska ansökningar som är försedda med elektroniska signaturer om tillstånd som kan krävas för att etablera sig på den svenska tjänstemarknaden. Listan används även av andra medlemsländer för kontroll av elektroniska signaturer som skapats med hjälp av kvalificerade certifikat som utfärdats av utfärdare under PTS tillsyn. Det gäller för de fall när svenska kvalificerade certifikat används för att skapa elektroniska signaturer i samband med att svenska tjänsteleverantörer elektroniskt ansöker om att etablera sig på tjänstemarknader i andra EU-länder.

EG-direktiv 2008/6/EG om ändring av direktiv 97/67/EG beträffande fullständigt genomförande av gemenskapens inre marknad för posttjänster
Inom ramen för den europeiska postregulatororganisationen CERP sker ett arbete för att bringa klarhet i hur postdirektivets bestämmelser kan tillämpas på nationell nivå. Syftet är bland annat att underlätta för såväl operatörer som regulatorer.

Inom CERPs project team Consumer Issues pågår vidare ett arbete med att klargöra tillsynsmyndighetens roll i klagomålsförfarandet. I vissa länder har ansvarsfördelningen varit otydlig vilket har varit till nackdel för företagen. I den rapport som kommer att publiceras inom kort kommer en tydlig rekommendation ges som innebär att operatörerna ska ansvara för klagomålshanteringen. Detta kan initialt leda till visst merarbete innan de nya rutinerna har kommit på plats, men en större tydlighet förväntas ändå på längre sikt leda till en administrativ förenkling.

---

¹³ COMMISSION DECISION of 16.10.2009 setting out measures facilitating the use of procedures by electronic means through the 'points of single contact' under Directive 2006/123/EC of the European Parliament and of the Council on services in the internal market

6. Förslag på lag- eller förordningsändringar

6 kap. 17 § LEK

Enligt ett lagändringsförslag som PTS tidigare har lämnat, föreslås ett nytt undantag från huvudregeln i 6 kap. 17 § LEK, som ska göra det möjligt för Internetleverantörer att vidta vissa säkerhetsfrämjande åtgärder utan samtycke från berörda användare. Förslaget innebär att en ny punkt läggs till som medger undantag för förslagsvis ”sådan behandling som är nödvändig för att upptäcka och förhindra spridandet av elektroniska meddelanden som äventyrar den elektroniska kommunikationstjänsten eller kommunikationsnätets funktion”.

Bakgrunden till förslaget är att möjligheterna till sådana säkerhetsfrämjande åtgärder - som i sin natur fordrar att innehållet i elektroniska meddelanden behandlas - i dag begränsas av avlyssningsförbudet.

Säkerheten i elektroniska kommunikationsnät och för dess användare står under hot från olika former av illasinnade fenomen såsom virus, maskar, trojaner, botnät, phishing osv. I dagsläget vilar ett tungt ansvar på slutanvändarna att hålla sin datormiljö ren från denna typ av hot. Många användare saknar dock nödvändiga kunskaper och verktyg för att kunna hantera ett sådant ansvar. Internetleverantörer, å andra sidan, har vanligen de rätta kunskaperna och medlen för att kunna stävja vissa av säkerhetshoten redan i nätet, innan de drabbar slutanvändares datorer, alternativt upptäcka redan drabbade datorer och vidta avhjälpande åtgärder. PTS anser det vara olyckligt om nödvändiga åtgärder inte kan vidtas för att Internetleverantören saknar samtycke från användare. Myndigheten anser att det i vart fall under akuta omständigheter måste finnas en lagstadgad möjlighet för Internetleverantören att vidta säkerhetsbefrämjande åtgärder t.ex. vid pågående överbelastningsattacker.

Säkerhetshoten har inte blivit färre sedan förslaget lämnades, utan har snarare tilltagit och blivit än mer komplexa att hantera. Förslaget är därför fortfarande aktuellt. Det pågår ett arbete med frågan, där PTS även för en dialog med operatörerna om behovet/utformningen av ett sådant undantag.

Lagförslaget finns beskrivet i detalj i PTS rapport ”Strategi för att säkra Internets infrastruktur”, PTS-ER-2005:7, bilaga 1 som finns på PTS webbplats.

Denna rapport har beslutats av ställföreträdande generaldirektören Katarina Kämpe i närvaro av chefsjuristen Tord Pettersson och verksjuristen Eva Hallén, föredragande.

Katarina Kämpe

Innehållsförteckning:

Post- och telestyrelsens regelförenklingsarbete.....	1
1. Inledning	2
1.1 Beskrivning av PTS ansvarsområde	2
1.2 Mätningar av de administrativa kostnaderna	3
1.2.1 Tillväxtverkets mätresultat.....	3
1.2.2 Slutsatser som kan dras utifrån mätresultatet	4
1.2.3 Synpunkter på mätmetoden.....	6
1.2.4 PTS förslag	7
2. Utvecklingen av PTS regelförenklingsarbete under mandatperioden	7
2.1 Arbetssätt och organisation	7
2.2 Inriktningen och prioriteringarna i förenklingsarbetet	8
3. Samråd med näringslivet	8
3.1 Genomförda samråd	8
3.2 Inriktningen på förenklingsförslagen från näringslivet	21
3.3 Uppföljning och återkoppling till näringslivet på lämnade förenklingsförslag	22
4. Redovisning av åtgärder	37
4.1 Nya åtgärder som tillkommit sedan handlingsplanen 2008/09	37
4.1.1 Åtgärder som minskar de administrativa kostnaderna.....	37
4.1.1.1 Fortsatt arbete med samordning av uppgiftsinsamling och marknadsanalyser	37
4.1.1.2 Övriga åtgärder som innebär en förändring i företagets vardag	38
4.1.1.2.1 Fortsatt arbete med IT-lösning för tillståndsgivning (radiotillstånd)	38
4.1.1.2.2 Ledningskollen.se	38
4.1.1.2.3 Allmänna råd om information om priser och villkor	39
4.1.1.2.4 Allmänna råd om information om villkorsändringar	39
4.1.1.2.5 Årligt program rörande granskning av Postens prissättning.....	40
4.1.1.2.6 Postens tillståndsvillkor	40
4.1.1.2.7 Språkvård	40
4.1.1.2.8 Internationell samordning	41
4.2 Åtgärder som pågår eller planeras att genomföras efter 2010	41
4.2.1 Åtgärder som minskar de administrativa kostnaderna.....	41
4.2.2 Övriga åtgärder som innebär en förändring i företagets vardag	41
4.2.2.1 Ny IT-lösning för tillståndsgivning (radiotillstånd)	41
4.2.2.2 Fortsatt arbete med ny modell för spektrumavgifter	43
4.2.2.3 Föreskrifter om undantag från anmälningsplikten.....	43
4.3 Åtgärder som genomförts 2010 eller som pågår eller planeras att genomföras under 2010	43

4.3.1	Åtgärder som minskar de administrativa kostnaderna.....	43
4.3.1.1	Cookies	43
4.3.2	Övriga åtgärder som innebär en förändring i företagets vardag	45
4.3.2.1	Ny modell för spektrumavgifter	45
4.3.2.2	Tydligare skyldighetsbeslut	46
4.3.2.3	Ny IT-lösning för tillståndsgivning (radiotillstånd)	46
4.3.2.4	Ledningskollen.se	46
4.3.2.5	Förenklad anmälan av anmälningspliktig verksamhet.....	46
4.3.2.6	Ny översyn av PTS föreskrifter om undantag från tillståndsplikten för vissa radiosändare	46
4.3.2.7	Språkvård	47
4.3.2.8	Internationell samordning	47
4.4	Åtgärder som genomförts fram till och med 2009	47
4.4.1	Åtgärder som minskar de administrativa kostnaderna.....	47
4.4.1.1	Cookies	47
4.4.1.2	Samordning av uppgiftsinsamling och marknadsanalyser	47
4.4.1.3	Möjlighet att skicka in tillståndsansökningar för radiolänk elektroniskt.....	48
4.4.1.4	Förenklad insamling av uppgifter för infrastruktur med hög överföringskapacitet (bredband)	49
4.4.1.5	Internationell roaming	50
4.4.1.6	Föreskrifter om spektrumauktioner	51
4.4.1.7	Insamling av operatörsstatistik till rapporten Svensk telemarknad, underlag för SMP-beslut m.m.....	51
4.4.1.8	Förenklad inhämtning av omsättningsuppgifter	52
4.4.1.9	Förenkla möjligheterna att lämna uppgifter till PTS webbplats för prisjämförelser	52
4.4.2	Övriga åtgärder som innebär en förändring i företagets vardag	53
4.4.2.1	Ny IT-lösning för tillståndsgivning (radiotillstånd)	53
4.4.2.2	Tydligare skyldighetsbeslut	53
4.4.2.3	Ändrade tillståndsvillkor för radiosändare	55
4.4.2.4	Ändring av anmälningsblankett/uppdateringsblankett för anmälningspliktig verksamhet (Förenklad blankett om anmälan).....	55
4.4.2.5	Förbättrade ansökningsblanketter avseende radiotillstånd	56
4.4.2.6	Tydligare information på PTS webbplats – vissa radiotillstånd	56
4.4.2.7	Nummerfrågor	56
4.4.2.8	Konsumentavdelningens nya rutiner för tillsyn.....	57
4.4.2.9	Reviderade upphandlingsrutiner avseende tjänster och försök för personer med funktionsnedsättning	57
4.4.2.10	Administration av nummerplaner	58

4.4.2.11 Samråd med Konkurrensverket (KKV)	58
4.4.2.12 Omarbetning av webbplatsen pts.se.....	59
4.4.2.13 Översyn av PTS föreskrifter om undantag från tillståndsplikten för vissa radiosändare	59
4.4.2.14 Elektroniskt system för spektrumauktioner	60
4.4.2.15 Införande av elektronisk fakturahantering	60
5 Åtgärder på EU-området.....	61
5.1 Nya förslag på förenklingsåtgärder på EU-nivå som tillkommit sedan handlingsplanen 2008/09	61
5.2 Pågående eller planerade förenklingsåtgärder på EU-nivå	62
6. Förslag på lag- eller förordningsändringar	64